

Oficials habilitats dels Procuradors dels Tribunals de Catalunya

Temari d'examen d'habilitació

T1. La figura del procurador i de l'oficial habilitat

- 1.1. El procurador
- 1.2. L'oficial habilitat
- 1.3. Normes deontològiques

T2. Els actes de comunicació

- 2.1. Classes d'actes de comunicació del tribunal: Notificacions, citacions, emplaçaments, requeriments, manaments, oficis
- 2.2. Actes de comunicació del procurador
- 2.4. Nul·litat i subsanació d'actes de comunicació

T3. L'organització jurisdiccional espanyola

- 3.1. Jurisdicció
- 3.2. Competència
- 3.3. L'organització de l'administració de justícia

T4. El judici civil ordinari

- 4.1. Les diligències preliminars
- 4.2. Judici ordinari. La demanda. Admissió i inadmissió de la demanda.
- 4.3. Conductes del demandat davant la demanda: rebel·lia, contestació de la demanda i reconvenció
- 4.4. Audiència prèvia
- 4.5. La prova: mitjans de prova, càrrega de la prova, proposició, admissió i pràctica
- 4.6. La sentència, el desistiment, la caducitat, la renúncia, l'aplanament, i la transacció

T5. El judici verbal. El judici verbal de desnonament.

T6. El judici monitori

T7. El judici canviari

T8. El procediment contenciós – administratiu

- T8.1. El procediment contenciós-administratiu ordinari
- T8.2. El procediment contenciós – administratiu abreujat

T9. El procés concursal

- T9.1. Les fases del concurs
- T9.2. L'incident concursal

[Escriba texto]

T10. Processos de família

T10.1. Procés de divorci

T10.2. Mesures cautelars

T11. El procés penal

T11.1. Inici

T11.2 Instrucció

T11.3. Fase intermitja

T11.4. Judici oral

T12. L'execució forçosa civil

12.1. El títol executiu

12.2. El despatx d'execució

12.3. Execució dinerària (inici, embargament, realització de béns)

12.4. Execució no dinerària

12.5. Execució provisional de sentències

12.6. Execució hipotecària

12.7. Convocatòria de subhasta

T13. La justícia cautelar

13.2. Pressupòsits de les mesures cautelars

13.3. Procediment d'adopció de mesures cautelars

T14. El sistema de recursos a la jurisdicció civil

14.1. Recurs de reposició

14.2. Recurs de revisió

14.3. Recurs d'apel·lació

14.4. Recurs extraordinari per infracció processal

14.5. Recurs de cassació

14.6. Recurs en interès de la llei

14.7. Recurs de queixa

T15. Les costes del procés

15.1. La taxació de costes

15.2. La justícia gratuïta

15.3. L'aranzel

15.4 Les taxes

PART PRÀCTICA.- NOTIFICACIONS, DEMANDES I ESCRITS

Tema 1. La figura del procurador i de l'oficial habilitat

1.1. El procurador

Els procuradors dels tribunals, vàlidament incorporats a un col·legi, s'encarreguen de la representació dels seus poderdants davant dels jutjats i tribunals de qualsevol ordre jurisdiccional, així com del compliment d'aquelles funcions o la prestació d'aquells serveis que els hi encomanen les lleis com a cooperadors de l'Administració de Justícia.

La procura, com exercici professional de la funció de procurador dels tribunals, és una professió lliure, independent i col·legiada que té com a principal missió la representació tècnica dels qui siguin part en qualsevol classe de procediment. El procurador és un col·laborador de l'Administració de Justícia i la intermediària entre aquesta i la direcció lletrada, encarregant-se especialment de la gestió i assessorament processal.

El procurador, abans d'iniciar el seu exercici professional, prestarà jurament o promesa de submissió a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic.

La representació processal correspon exclusivament als procuradors, excepte quan la Llei autoritzi una altra cosa, com els procediments en què no és preceptiva la intervenció de procurador. Les lleis processals determinen la representació de les parts mitjançant procurador, establint en quins supòsits la intervenció d'aquests professionals és preceptiva i quan el litigant pot comparèixer per sí mateix.

En tot cas, la representació processal ha de quedar degudament acreditada en el procediment, bé amb poder notarial o bé per designa "apud acta" que es realitza en el propi Jutjat o en el Jutjat Degà del domicili del poderdant.

1.2. L'oficial habilitat

Els oficials habilitats són professionals auxiliars dels procuradors dels tribunals, que, degudament habilitats pels respectius Col·legis de procuradors, poden auxiliar als mateixos en el desenvolupament de les seves activitats. En aquest sentit, estan autoritzats per rebre notificacions, requeriments i emplaçaments, assistir a compareixences i vistes i, en definitiva, substituir al procurador en qualsevol acte processal.

Requisits:

- i) El nombre d'oficials habilitats per procurador no pot excedir de tres;
- ii) Es troben sotmesos a les mateixes incompatibilitats que els procuradors en l'exercici de la seva professió;
- iii) Han de ser majors d'edat i sense antecedents penals, havent d'acreditar aquests extrems a la Junta de Govern dels Col·legis que els hagin d'autoritzar l'habilitació;
- iv) Han de tenir una relació laboral amb el procurador que els vol habilitar, acreditant estar donats d'alta al règim general de la Seguretat Social;
- v) Si no són graduats o llicenciats en Dret, han de superar les proves d'aptitud que cada Col·legi estableixi per a l'obtenció de la condició d'oficial habilitat.

1.3. Normes deontològiques

Els procuradors, i els oficials habilitats desenvolupen la seva activitat amb llibertat i independència, però amb estricta subjecció a les normes deontològiques que disciplinen l'exercici de la professió i allò que s'ordena a la Llei, a l'Estatut General, així com als Estatuts dels Consells de Col·legis de la Comunitat Autònoma i als particulars de cada Col·legi¹.

1.4 Requisits per a l'exercici

Per poder exercir com a Procurador cal estar inscrit a un Col·legi Professional, si bé, pot exercir la professió en tot el territori nacional. La col·legiació és obligatòria.

1.5 Sistema de finançament del Col·legi de Procuradors

El sistema de finançament del Col·legi en divideix en dos trams:

- a) Quota col·legial fixa, que és igual per tots els col·legiats exercents i no exercents del propi Col·legi i contribueix al manteniment de les despeses de la infraestructura i activitat col·legial.
- b) Quota de serveis, per a tots els procuradors que actuen col·legiats o no en la demarcació del Col·legi, en funció de la utilització del servei; s'aplica a través d'un barem de procediments i la seva respectiva quota.

Bibliografia recomanada

- Abogados, procuradores y funcionarios de la Administración de Justicia, Ed. Thomson Civitas, 2007.
- Abogado y Procurador en la Ley de Enjuiciamiento Civil, doctrina y jurisprudencia, Ed. Thomson Aranzadi, 2003.
- Ramos Méndez, F.: "El sistema procesal español", Ed. Atelier, 2013.
- Armenta Déu, T.: "Lecciones de Derecho Procesal Civil", Ed. Marcial Pons, 8ª ed., 2015.

Normativa reguladora

- Article 26 de la LEC; article 37.1 RD/1281/2002, de 5 de desembre i article 80 de la Resolució del Departament de Justícia número 1646/2012, de 25 de juliol
- Reial Decret 1281/2002, de 5 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut General dels Procuradors dels Tribunals d'Espanya, tenint en compte que ha estat modificat i alguns articles anul·lats per sentències i normativa posteriors, entre d'altres: STS 29 de gener de 2004; STS de 17 de juny de 2005; STS 28 de setembre de 2005; Llei 34/2006, de 30 d'octubre, sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador dels tribunals; Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici; Llei 25/2009, de 22 de desembre, de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la Llei sobre lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.
- Resolució del Departament de Justícia número 1646/2012, de 25 de juliol, per la qual, havent-ne comprovat prèviament l'adequació a la legalitat, s'inscriuen al Registre de

¹ Veure article 26 LEC (redacció Llei 42/2015); article 37.1 RD 1281/2002, de 5 de desembre; i article 80 de la Resolució del Departament de Justícia número 1646/2012, de 25 de juliol.

[Escriba texto]

Col·legis Professionals de la Generalitat de Catalunya els Estatuts del Col·legi de Procuradors dels Tribunals de Barcelona.

- Ordre Ministerial de 15 de juny de 1948, del Ministeri de Justícia, sobre la designació d'habilitats que els auxiliïn en diligències judicials de simple tràmit, modificada per l'Ordre de 12 de juny de 1961, l'Ordre de 22 d'octubre de 1971, i l'ordre de 24 de juliol de 1979.

Tema 2. Els actes de comunicació

La necessitat de què els actes de comunicació dels òrgans judicials amb les parts es realitzi de forma correcta i amb la deguda diligència és una garantia constitucional, i un pressupòsit perquè puguin adoptar la postura que estimin pertinent en la defensa dels seus interessos². Es tracta de garantir l'exercici del dret a la defensa en un procediment en el que es respectin els principis de bilateralitat, contradicció i igualtat d'armes processals³.

Els actes de comunicació tenen una importància vital en la tramitació dels procediments judicials, no constitueixen simples exigències formals, sinó un mandat de les lleis processals per a garantir als litigants o a aquells que hagin o puguin ser-ho, la defensa dels seus drets i interessos legítims⁴.

2.1. Classes d'actes de comunicació del tribunal: Notificacions, citacions, emplaçaments, requeriments, manaments, oficis

Els actes processals de comunicació del tribunal són els següents:

- *Notificacions*: quan tinguin per objecte donar notícia d'una resolució, diligència o actuació.
- *Citacions*: quan determini lloc, data i hora per a comparèixer i actuar.
- *Citacions a termini*: per a personar-se i per a actuar dins d'un termini.
- *Requeriments*: per a ordenar, conforme la llei, una conducta o inactivitat.
- *Manaments*: per a ordenar el lliurament de certificacions o testimonis i la pràctica de qualsevol actuació l'execució de la qual correspon als registradors de la propietat, mercantils, notaris o agents del jutjat o tribunal.
- *Oficis*: per a les comunicacions amb autoritats no judicials i funcionaris externs a l'Administració de Justícia, o bé amb tercers que no són part en el procediment (empreses, bancs, escoles, etc.).
- *Exhorts*: sol·licitud d'un jutge o tribunal a un altre jutge o tribunal perquè executi un acte processal necessari per al litigi.

2.2. Actes de comunicació del procurador

En els termes establerts a la LEC (redacció art. 23.4 a 6 Llei 42/2015), i a sol·licitud de part, correspon als procuradors la pràctica dels actes processals de comunicació i la realització de les tasques d'auxili i cooperació amb els tribunals, pel quan ostenten capacitat de certificació i disposen de les credencials necessàries⁵.

En l'exercici d'aquestes funcions, i sense perjudici de la possibilitat de substitució per un altre procurador conforme al previst a la LOPJ, han d'actuar de forma personal i indelegable i la seva actuació serà impugnabile davant del lletrat d'administració de justícia conforme a la tramitació prevista als arts. 452 i 453 LEC.

² STC 161/2006; STC 255/2006.

³ STC 21/2006.

⁴ STC 37/1990.

⁵ Cal precisar que, d'acord amb la Disposició transitòria 3a L42/2015, els actes processals de comunicació i la realització de tasques d'auxili i col·laboració dels processos en tramitació a l'entrada en vigor de la Llei 42/2015, continuaran realitzant-se per l'oficina judicial, excepte que la part expressament sol·liciti que siguin realitzats pel seu procurador.

[Escriba texto]

Per a la pràctica dels actes processals i altres funcions atribuïdes als procuradors, correspon als col·legis de procuradors organitzar els serveis necessaris.

2.3. Nul·litat i subsanació d'actes de comunicació

Són nuls els actes de comunicació que no es practiquin de conformitat amb el que disposen les normes previstes per a la seva realització i que puguin causar indefensió.

No obstant això, quan la persona notificada, citada, emplaçada o requerida s'hagi donat per assabentada de l'assumpte, i no denunciï la nul·litat de la diligència en el seu primer acte de compareixença davant del tribunal, aquesta té llavors tots els seus efectes, com si s'hagués fet de conformitat amb les disposicions de la llei.

Normativa reguladora

- Art. 152 LEC.
- Arts. 28, 153 i 154 LEC.
- Art. 166 LEC.

Tema 3. La organització jurisdiccional espanyola

3.1. Jurisdicció

La determinació de l'òrgan davant del que ha d'interposar-se la demanda sorgeix després d'aplicar els criteris de **jurisdicció i competència**.

La jurisdicció, doncs, és un dels requisits processals, que ha de concórrer en l'òrgan jurisdiccional que coneix de l'assumpte, i la seva absència impedeix entrar a conèixer el fons de l'assumpte.

Així doncs, la *jurisdicció / competència internacional* dels tribunals espanyols, persegueix assenyalar si, en atenció a circumstàncies personals o de l'objecte de la pretensió, ha de conèixer un tribunal espanyol o el d'un altre Estat.

- En primer lloc, de conformitat amb l'art. 9.2 LOPJ, els tribunals civils coneixen, a més de les matèries que els són pròpies, de totes aquelles que no estan atribuïdes a cap altre ordre jurisdiccional.
- En segon lloc, completa aquesta regulació l'article 22 LOPJ, segons el qual, els tribunals espanyols són competents, en tot cas i amb preferència a qualsevol altre, amb caràcter exclusiu, per conèixer de les següents matèries:

"a) Derechos reales y arrendamientos de bienes inmuebles que se hallen en España. No obstante, en materia de contratos de arrendamiento de bienes inmuebles celebrados para un uso particular durante un plazo máximo de seis meses consecutivos, serán igualmente competentes los órganos jurisdiccionales españoles si el demandado estuviera domiciliado en España, siempre que el arrendatario sea una persona física y que éste y el propietario estén domiciliados en el mismo Estado.

b) Constitución, validez, nulidad o disolución de sociedades o personas jurídicas que tengan su domicilio en territorio español, así como respecto de los acuerdos y decisiones de sus órganos.

c) Validez o nulidad de las inscripciones practicadas en un registro español.

d) Inscripciones o validez de patentes, marcas, diseños o dibujos y modelos y otros derechos sometidos a depósito o registro, cuando se hubiera solicitado o efectuado en España el depósito o el registro.

e) Reconocimiento y ejecución en territorio español de sentencias y demás resoluciones judiciales, decisiones arbitrales y acuerdos de mediación dictados en el extranjero".

D'altra banda, la *jurisdicció per raó de la matèria* respon a quin tribunal ha de conèixer, d'entre els diversos ordres jurisdiccionals en què s'organitzen els tribunals ordinaris i especials; i d'entre els quatre ordres que comprèn la jurisdicció ordinària (civil, penal, social, contenciosa-administrativa i militar).

3.2. Competència

La competència és l'altre requisit, concreció del criteri de jurisdicció. Així doncs, un cop determinada la jurisdicció dels tribunals espanyols, i de cada ordre jurisdiccional, correspon seguidament dilucidar quin òrgan jurisdiccional dels d'aquest ordre ha de conèixer del procés. Per a aquest motiu s'acudeix a tres criteris:

[Escriba texto]

- *Competència objectiva:* Determina quin òrgan ha de conèixer del procés en primera instància en atenció a l'objecte del procés, amb caràcter exclusiu i exclouent. En primer lloc, opera el subcriteri de la matèria que se suscita en la demanda, i en el seu defecte, el subcriteri de la quantia del plet.
- *Competència territorial:* Una vegada s'ha determinat que són els tribunals espanyols de l'ordre civil els competents, i concretada la classe d'òrgan judicial d'entre els que integren l'ordre jurisdiccional civil competent, encara és necessari averiguar quin dels òrgans d'aquella classe existents al territori estatal és concretament el que s'ha d'ocupar del cas, cosa que es determina mitjançant el criteri de la competència territorial. Els paràmetres que segueix la LEC poden classificar-se en:

Furs legals imperatius (arts. 52 i 53 LEC)

- Es caracteritzen per excloure la disponibilitat de les parts sobre la competència territorial. Es contenen als següents preceptes:
 - *Article 52 LEC:* Competència territorial en casos especials
 - *Article 53 LEC:* Competència territorial en cas d'acumulació d'accions i en cas de pluralitat de demandats

Submissió tàcita (art. 56 LEC)

- No és possible en casos de fur legal imperatiu.
- En el cas del **demandant**, consisteix en el mer fet d'acudir als tribunals d'una determinada circumscripció interposant demanda o formulant petició o sol·licitud que hagi de presentar-se davant del tribunal competent. No és vàlida en cas de contractes d'adhesió (art. 54.2 LEC).
- En el cas del **demandat**, s'entén sotmès tàcitament pel fet de fer qualsevol gestió que no sigui la de proposar la declinatòria un cop personat en el judici després de la interposició de la demanda, i quan, havent estat emplaçat o citat en forma, no compareixi en judici o ho faci quan hagi preclòs la facultat de proposar la declinatòria.

Submissió expressa (art. 55 LEC)

- S'entén per submissió expressa la pactada pels interessats assenyalant la circumscripció als tribunals que se sotmeten (art. 55 LEC).
- No és vàlida en cas de contractes d'adhesió.

Furs legals no imperatius (art. 50 LEC)

- Excepte que la Llei disposi una altra cosa, la competència correspondrà al tribunal del domicili del demandat, i si no el tingués en el territori nacional, serà el jutge competent de la seva residència en el territori.
 - Per a empresaris i professionals respecte de litigis derivats de la seva activitat professional, també poden ser demandats en el lloc on es desenvolupa la seva activitat, o en qualsevol lloc en els quals tinguin establiments al seu càrrec.
- *Competència funcional:* La LEC contempla el concepte de connexió com a element determinant de l'atribució de competència funcional. Així, el Tribunal competent per a conèixer un plet, ho és també per a resoldre les seves incidències i executar sentències (art. 61 LEC).

[Escriba texto]

3.3. La organització de l'Administració de Justícia

1. Ordres jurisdiccionals

La **jurisdicció** es manifesta en diferents **ordres jurisdiccionals**, segons la naturalesa de l'objecte sobre el que recau: (i) civil; (ii) penal; (iii) social; (iv) contenciós-administratiu; i (v) militar.

2. Classes d'òrgans jurisdiccionals i les seves funcions

PLANTA MUNICIPAL

1) Jutjats de Pau (art. 99 LOPJ)

PLANTA PARTIT JUDICIAL

2) Jutjats de Primera Instància i Instrucció:

- Ordre civil
- Ordre penal

3) Jutjats de Violència sobre la Dona:

- Ordre penal
- Qüestions civils derivades

4) Jutjats Mixtes:

- Ordre civil
- Instrucció penal
- Família
- Violència domèstica

5) Jutjats d'Instrucció i Violència Domèstica:

- Ordre penal
- Qüestions civils derivades

6) Jutjats Penals:

- Enjudiciament causes penals
- Execucions

PLANTA PROVINCIAL

7) Jutjats del Mercantil: Seu a la capital de província.

- Ordre mercantil
- Qüestions civils derivades

8) Jutjats del Penal: Seu i designació a la capital de província.

- N'hi haurà 1/+ a cada província i si cal a les poblacions importants diferents de la capital
- Enjudiciament de causes penals i executòries.

9) Jutjats del Contenciós - Administratiu: Seu i designació a la capital de província.

- Ordre contenciós – administratiu

[Escriba texto]

10) Jutjats del Social: Seu i designació a la capital de província i altres poblacions amb una ràtio important

- Ordre social

11) Jutjats de Menors: Seu i designació a la capital de província.

- Ordre penal amb possible imputació a menors.

12) Audiències Provincials: Òrgan col·legial (seu i designació a la capital de província).

- Ordre civil

- Ordre penal

PLANTA AUTONÒMICA

13) Tribunals Superiors de Justícia: Designació de la Comunitat Autònoma respectiva.

SALA DEL CIVIL I PENAL				
PENAL				CIVIL
Causes reservades pels Estatuts Autonomia				Recurs de cassació fundat en infracció de normes de Dret Civil, Foral o Especial
Instrucció causes penals contra Jutges i Magistrats				Recurs extraordinari de revisió en matèria de Dret Civil, Foral o Especial
				Demandes de responsabilitat civil per fets comesos pel President o membres Govern autonòmic / parlamentaris en única instància
Qüestions de competència entre jutjats de la Comunitat Autònoma				Demandes responsabilitat civil per fets comesos per Magistrats d'Audiència Provincial
				Qüestions de competència entre jutjats de la Comunitat Autònoma

SALA DEL CONTENCIOS – ADMINISTRATIU

1. Recursos contenciosos-administratius contra actes i disposicions (i) Administració General de l'Estat ; (ii) Govern Comunitats Autònomes; (iii) Parlaments autonòmics en matèria de personal i actes d'administració

2. Recurs contenciós – electoral contra acords de les Juntes electorals

3. En 2ª instància recursos contra resolucions Jutjats Contenciosos-Administratius

SALA DEL SOCIAL

1. Única instància sobre controvèrsies que afecten interessos dels treballadors i empresaris d'àmbit superior als Jutjats del Social

2. Recursos contra resolucions Jutjats del Social

3. Qüestions de competència entre Jutjats del Social

[Escriba texto]

PLANTA ESTATAL

14) Audiència Nacional:

- Sala del Penal
- Sala del Contenciós – Administratiu
- Sala del Social

15) Tribunal Suprem:

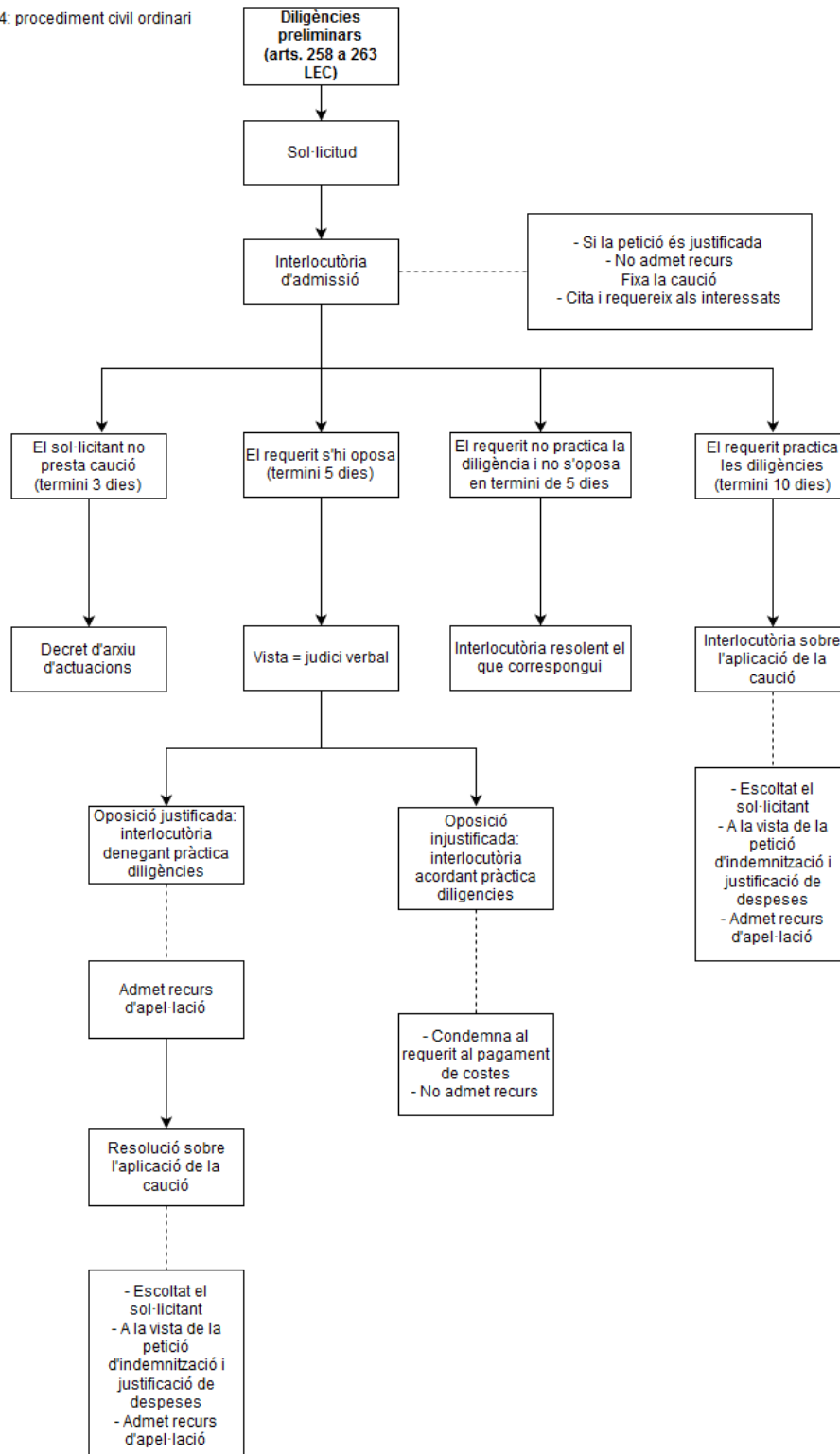
- Sala 1ª del Civil
- Sala 2ª del Penal
- Sala 3ª del Contenciós-Administratiu
- Sala 4ª del Social
- Sala 5ª del Militar

Tema 4. El judici civil ordinari

4.1. Les diligències preliminars

Les diligències preliminars són el conjunt d'actuacions de caràcter jurisdiccional per les quals es demana al jutjat de primera instància competent la pràctica de concretes actuacions per a resoldre les dades indispensables perquè el futur judici pugui tenir eficàcia (arts. 258 a 263 LEC).

ESQUEMA T4: procediment civil ordinari

4.2. Judici ordinari. La demanda. Admissió i inadmissió de la demanda

La demanda pot definir-se com la declaració de voluntat per la qual se sol·licita la iniciació del procés. Es tracta d'un acte que normalment conté la pretensió, i marca el començament del judici ordinari.

El **contingut** de la demanda ve definit a l'article 399 LEC:

- a) Dades i circumstàncies d'identificació de l'actor i domicili o residència en què pugui ser notificat, amb menció del nom i cognoms del procurador i l'advocat, quan intervinguin.
- b) Dades i circumstàncies d'identificació del demandat o demandats i domicili o residència en què pugui ser emplaçat.
- c) Exposició numerada i separada dels fets.
- d) Exposició numerada i separada dels fonaments de Dret.
- e) Pretensió, amb fixació de la quantia.

La demanda cal acompanyar-la dels documents acreditatius i també de l'acreditació de la representació, per apoderament o poder apud acta, així com el pagament de la taxa 696 si procedeix.

Admissió i inadmissió de la demanda (art. 285 LEC)

El lletrat de l'Administració de Justícia-, examinada la demanda, dictarà **decret d'admissió** de la mateixa i en donarà trasllat al demandat perquè contesti en un termini de 20 dies. No obstant això, ha de donar compte al tribunal perquè resolgui sobre l'admissió en els següents casos:

- Quan estimi falta de jurisdicció o competència del tribunal.
- Quan la demanda tingui defectes formals i no s'hagin subsanat en el termini concedit.

En canvi, pot declarar-se la **inadmissió de la demanda**, entre d'altres, en els següents casos expressament previstos:

- Falta de jurisdicció o de competència objectiva o territorial.
- Falta de presentació dels documents que la llei expressament exigeix.
- Absència d'intent de conciliació, requeriment, reclamació o consignació quan s'exigeixin.

4.3. Conductes del demandat davant la demanda: rebel·lia, contestació de la demanda i reconvenció

Contestació de la demanda (arts. 404 i 405 LEC)

Un cop admesa la demanda, el lletrat de l'Administració de Justícia, ha de donar trasllat de la mateixa al demandat perquè la contesti en un termini de 20 dies.

Rebel·lia (460.3, 496 i 499 LEC)

Transcorregut el termini per a la contestació de la demanda, sense haver estat presentada, es produirà la preclusió i es perdrà l'oportunitat de presentar-la, continuant el procediment (art. 136 LEC).

[Escriba texto]

Mitjançant **declinatòria**, proposada dins dels 10 primers dies de termini per a contestar la demanda, el demandat pot denunciar la falta de jurisdicció o competència del tribunal (arts. 63 i 64 LEC).

El lletrat de l'Administració de Justícia declararà en rebel·lia al demandat que no comparegui en forma a la data o termini assenyalat a la citació o emplaçament. La declaració en rebel·lia no serà considerada com a aplanament ni com a admissió dels fets de la demanda, excepte que la llei digui el contrari. Qualsevol que sigui l'estat del procés en què el demandat rebel comparegui, s'entendrà amb ell la substanciació, sense que aquesta pugui retrocedir en cap cas. El demandat declarat en rebel·lia que, per qualsevol causa que no li sigui imputable, si es persona després del moment establert per proposar la prova en primera instància, podrà demanar a la segona que es practiqui tota la que convingui al seu dret.

Reconvenció (arts. 406 a 408 LEC)

Amb la reconvenció o l'oposició reconvençional, en el moment de contestar la demanda, el demandat oposa a l'actor una pretensió i sol·licita la seva estimació a l'òrgan jurisdiccional.

De la reconvenció se n'ha de donar trasllat a l'actor i altres subjectes reconvinguts, per tal que la contestin en un termini de 20 dies.

En cap cas s'admet reconvenció en els judicis verbals.

4.4. Audiència prèvia

Després de la contestació de la demanda i, si és el cas, de la reconvenció, el tribunal ha de convocar les parts a una audiència prèvia al judici (art. 414 LEC). Té per finalitat d'intentar un acord o transacció de les parts que posi fi al procés, examinar les qüestions processals que puguin obstar a la prossecució del judici, fixar amb precisió els extrems del judici sobre els que hi hagi controvèrsia, i proposar i admetre prova.

Conciliació, transacció o desistiment bilateral (art. 415 LEC)

Comparegudes les parts, el tribunal ha de declarar obert l'acte i comprovar si subsisteix el litigi entre les parts. Si manifesten haver arribat a un acord o es mostren disposades a concloure'l d'immediat, poden desistir del procés o sol·licitar del tribunal que homologui l'acordat. També de comú acord poden sol·licitar la suspensió del procés per sotmetre's a a mediació. De la mateixa manera, podem sol·licitar la suspensió de l'acte per intentar arribar a un acord.

4.5. La prova: mitjans de prova, càrrega de la prova, proposició, admissió i pràctica

Proposició de prova

Si no s'arriba a un acord entre les parts, l'audiència prossegueix per a la proposició i admissió de la prova (art. 429 LEC).

La proposició es realitza sempre per escrit, fent constar amb separació els diferents mitjans i indicant el domicili de les persones que hagin d'intervenir a la pràctica de la prova (art. 284 LEC).

[Escriba texto]

La prova es proposa de forma verbal, sense perjudici de l'obligació de les parts d'aportar a l'acte un escrit detallat o minuta de la mateixa, podent complementar-lo durant l'audiència. L'omissió de la presentació d'aquest escrit no dóna lloc a la inadmissió de la prova, quedant condicionada aquesta a què es presenti en el termini dels 2 dies següents.

Admissió i denegació de prova

El tribunal ha de resoldre sobre l'admissió de cadascuna de les proves proposades. Contra la resolució que admeti cadascuna de les proves es pot recórrer únicament en reposició, que haurà de resoldre's a l'acte i en cas desestimatori, es pot formular protesta a efectes de fer valdre els seus drets en segona instància (art. 285 LEC).

La denegació de la prova ha de motivar-se raonablement. Quan el tribunal consideri que les proves proposades per les parts poguessin resultar insuficients per a l'aclariment dels fets controvertits, ho posarà de manifest podent assenyalar també la prova la pràctica de la qual consideri convenient. Les parts podran completar o modificar les seves proposicions de prova a la vista del manifestat pel tribunal.

La facultat del tribunal de posar de manifest a la part els fets que podrien veure's afectats per insuficiència probatòria ha d'emmarcar-se als límits que resulten de la interpretació sistemàtica respecte de tota la normativa de prova en el procés civil, sense oblidar que la facultat admonitòria del jutge és potestativa.

Pràctica de la prova

Finalitzada l'audiència prèvia s'assenyalarà dia i hora per la celebració de la vista. Excepcionalment, si no s'ha de practicar cap prova presencial i l'única admesa és la documental, poden quedar les actuacions directament per Sentència (art. 429.8 LEC).

Les parts litigants intervindran a l'acte del judici, en el qual es desenvoluparà la pràctica de la prova. Així, el judici té per objecte la pràctica de les proves admeses i la formulació de conclusions sobre aquestes.

Conclusions

Practicades les proves, les parts formularan conclusions oralment sobre els fets controvertits, exposant si els fets rellevants han estat o han de considerar-se admesos, i, provats o incerts. A tal fi, faran un breu resum de cadascuna de les proves practicades sobre aquells fets.

En el cas de que no s'hagin pogut practicar el dia del judici totes les proves practicades, a sol·licitud de les parts i amb l'admissió del Tribunal, podrà quedar la pràctica d'alguna prova com a diligència final.

Mitjans de prova

Els mitjans de prova dels que es pot fer ús en judici són:

- Interrogatori de les parts (arts. 301 a 316 LEC)
- Prova documental: exhibir documents públics i privats (arts. 317 a 335 LEC); donar per reproduïts els documents aportats a la demanda, contestació i/o reconvençió; o bé demanar oficis i requeriments per aportar documents si procedeix.
- Dictamen de pèrits (arts. 335 a 352 LEC)

[Escriba texto]

- Reconeixement judicial (arts. 353 a 359 LEC)
- Interrogatori de testimonis (arts. 360 a 381 LEC)
- Mitjans de reproducció de la paraula, el so i la imatge (arts. 382 a 384 LEC)

També es pot demanar que les citacions les faci el procurador (testimonis, pèrits, lliurar oficis, etc.).

4.6. La sentència, el desistiment, la caducitat, la renúncia, l'aplanament i la transacció

Sentència (arts. 434 a 436 LEC)

La forma normal d'acabament del procediment és la sentència.

Renúncia / Desistiment (art. 16 LEC)

El desistiment i la renúncia són formes legítimes de finalització dels processos que responen al principi dispositiu que regeix l'ordenament jurídic processal. Els litigants estan facultats per a disposar de l'objecte del judici i poden desistir del judici, excepte quan la llei ho prohibeixi o estableixi limitacions per raons d'interès general o en benefici d'un tercer (art. 19 LEC).

La renúncia difereix del desistiment en què suposa un abandonament de l'acció, i per conseqüència, del dret. En canvi, el desistiment suposa l'abandonament del procés, en el moment processal en què es trobi, cosa que requereix audiència del demandat, que pot instar la seva continuació si justifica interès al respecte.

Caducitat (art. 236 LEC)

La falta d'impuls del procediment per les parts no origina la caducitat de la instància. Correspon al lletrat de l'Administració de Justícia donar al procés el curs que correspongui, d'ofici, dictant les resolucions necessàries. No obstant, es tenen per abandonades les instàncies i recursos en tota classe de plets si, a pesar de l'impuls d'ofici de les actuacions, no es produeix activitat processal per un termini de 2 anys, quan el plet es troba en primera instància, o d'un any si es trobés en segona instància o pendent de recurs extraordinari per infracció processal o recurs de cassació.

Aplanament (art. 19 LEC)

Es tracta d'un acte del demandat en què mostra la seva conformitat amb la pretensió processal interposada per l'actor, reconeixent que ha de ser estimada i que té com a efecte dictar una sentència estimatòria de la pretensió. Si l'aplanament fos parcial, no seria una forma de finalització del judici.

[Escriba texto]

Transacció (art. 19 LEC)

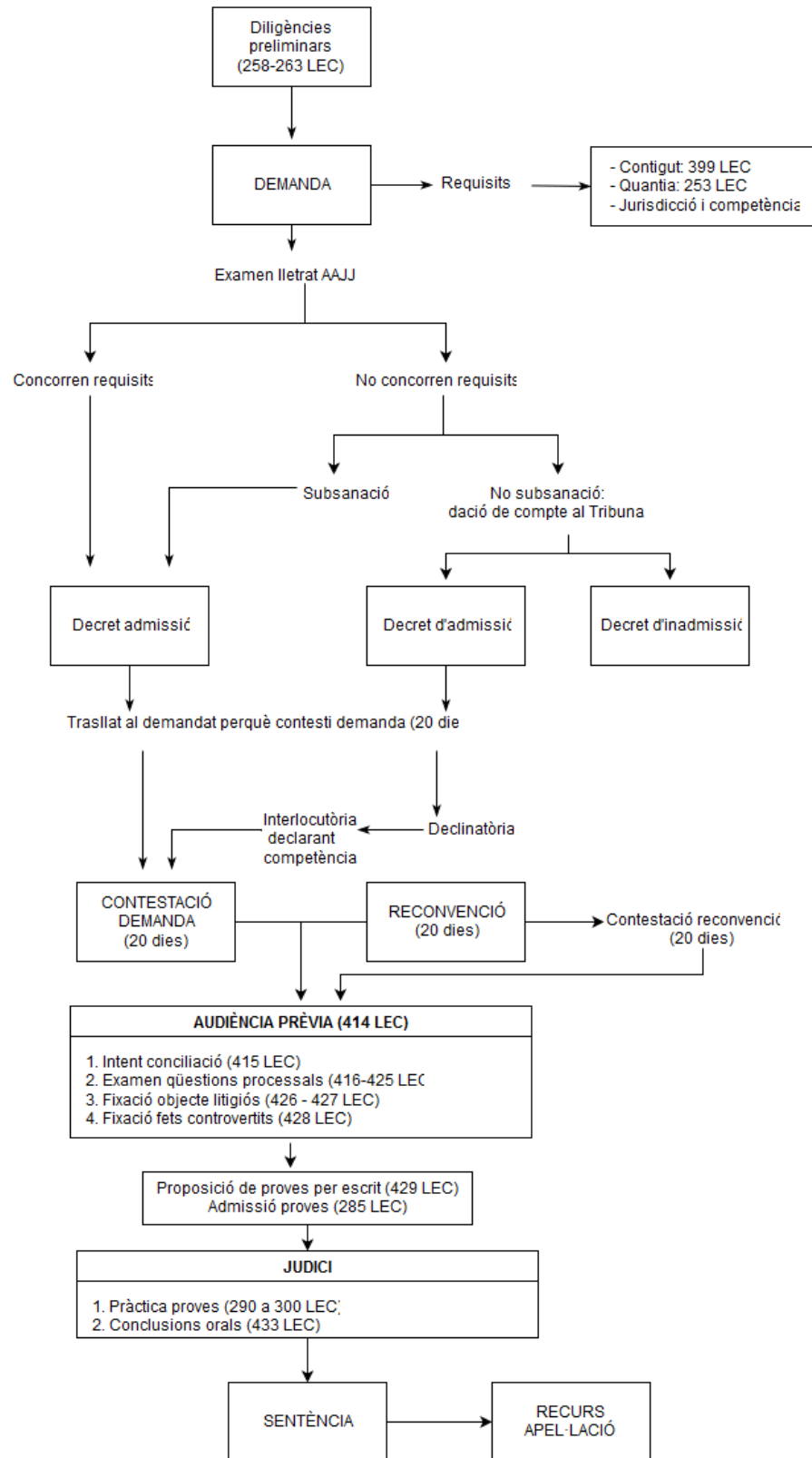
Si hi ha acord entre les parts es pot donar per finalitzat el procediment, podent donar-se en qualsevol moment de la primera instància, dels recursos o de l'execució de sentència. En aquest cas, les parts ho posen en coneixement del Tribunal i demanen l'homologació de l'acord extrajudicial dictant-se interlocutòria d'homologació de l'acord que, en cas d'incompliment per alguna de les parts, podrà ser executable judicialment.

Satisfacció extraprocessal o carència sobrevinguda de l'objecte(art. 22 LEC)

L'acabament del procés per satisfacció extraprocessal de pretensions, així com per carència sobrevinguda de l'objecte, són dos supòsits d'acabament anormal del procés per falta d'interès legítim en obtenir la tutela judicial pretesa amb caràcter sobrevingut.

Es produeix per quants esdeveniments es produeixin en la realitat susceptibles de fer desaparèixer l'objecte del procés i privar a l'actor, o al demandat reconeixement, de l'interès en la tutela. Es produeix quan per circumstàncies sobrevingudes a la demanda i a la reconvenció deixa d'haver-hi un interès legítim en obtenir la tutela judicial pretesa perquè s'hagin satisfet, fora del procés, les pretensions de l'actor o del demandat reconvenint, o per qualsevol altra causa.

ESQUEMA T4: procediment civil ordinari

Tema 5. El judici verbal. El judici verbal de desnonament.

5.1. El judici verbal

El judici verbal (arts. 437 a 447 LEC), caracteritzat per la simplicitat, rapidesa en el tràmit i l'oralitat, i s'aplica per a assumptes litigiosos de poca complexitat o que reclamen una tutela ràpida, i, concretament:

- Assumpes de quantia inferior a 6000 € (art. 250.2 LEC)
- Assumpes que afecten a les matèries enumerades a l'article 250.1.1º a 13º LEC

Té una estructura senzilla, formada per:

Demanda succinta (art. 437 LEC)

El judici verbal s'inicia mitjançant demanda amb el contingut i forma propis del judici ordinari.

Els litigants podran comparèixer per sí mateixos sense necessitat de procurador, en els judicis verbals per assumptes als que, cumulativament, s'apliqui aquest procés per raó de la quantia i que aquesta quantia no excedeixi de 2000 €. Si s'utilitza aquest procés per raó de la matèria, o se superin els 2000 €, serà preceptiva la intervenció de procurador.

Les parts, tant en l'escrit de demanda com en el de contestació, han de pronunciar-se sobre la pertinença de la celebració de la vista.

Interlocutòria d'admissió (art. 404 LEC)

El lletrat de l'Administració de Justícia, examinada la demanda, l'admetrà o donarà compte de la mateixa al tribunal perquè resolgui en cas de falta de jurisdicció o competència o quan hi hagi algun defecte formal no subsanat en el termini concedit.

En els casos en què sigui possible actuar sense advocat ni procurador, s'ha d'expressar així en el decret d'admissió. Si el demandant actua sense advocat i procurador i el demandat vol comparèixer representat per procurador i amb defensa lletrada, ho ha de fer constar expressament.

Trasllat al demandat i contestació de la demanda

Admesa la demanda, el lletrat de l'Administració de Justícia donarà trasllat al demandat perquè contesti per escrit en un termini de 10 dies. Si el demandat no compareix en aquest termini, serà declarat en rebel·lia. La citació indicarà també a les parts que en el termini de 5 dies següents a la recepció de la citació, haurà d'indicar les persones que han de ser citades a la vista perquè declarin en qualitat de part, testimonis o pèrits.

Citació per a la vista (art. 440 LEC)

Si cap de les parts sol·licita celebració de la vista i el tribunal no la considera procedent, se'n prescindeix i es dicta sentència sense més tràmits. No obstant, és suficient amb què una de les parts la demani perquè el lletrat de l'administració de justícia hagi d'assenyalar-la imperativament.

En cas de què s'acordi la celebració de vista, el lletrat de l'Administració de Justícia citarà a les parts per a la celebració de la vista assenyalats.

[Escriba texto]

Vista (arts. 441 - 444 LEC)

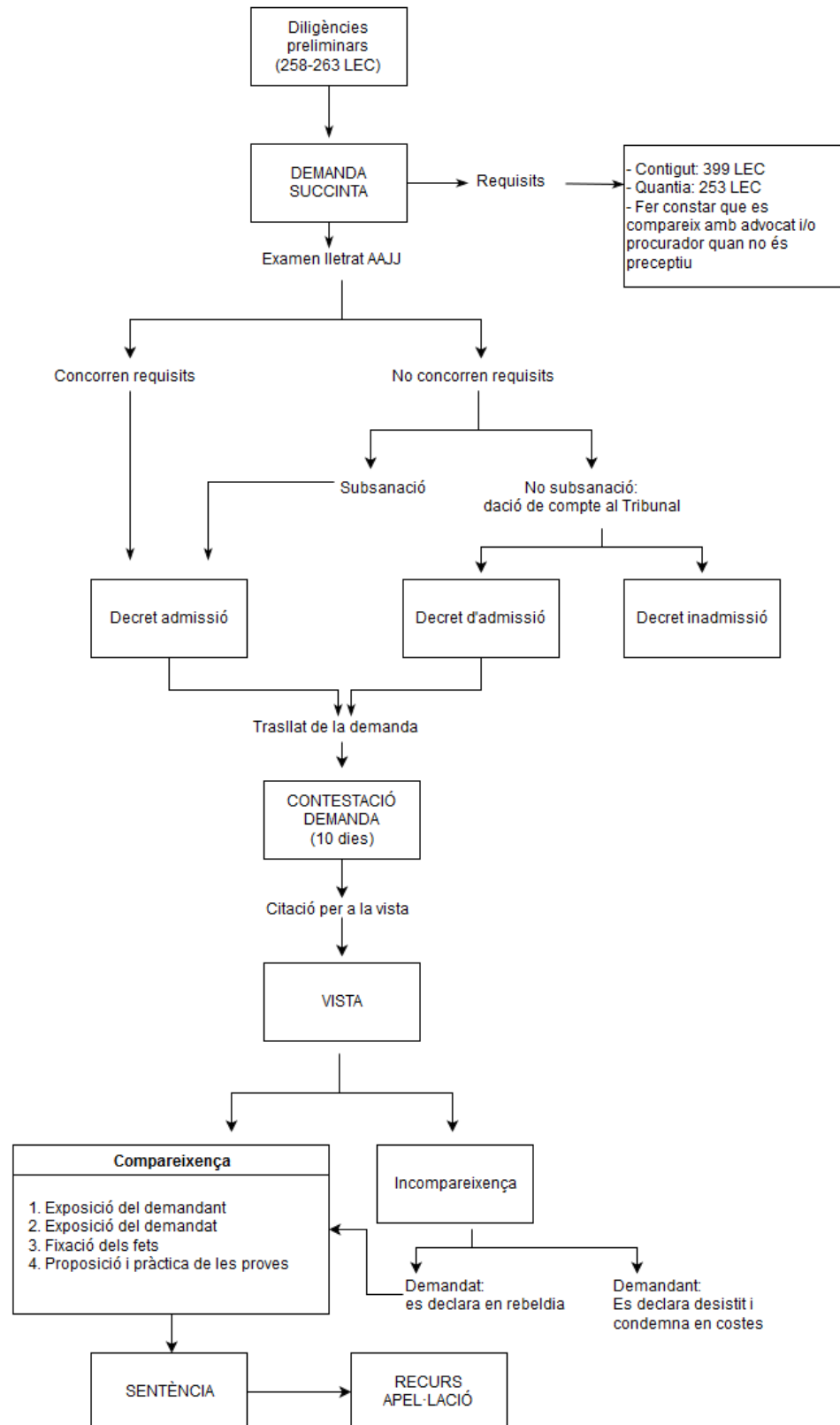
Comparegudes les parts, el tribunal declara obert l'acte i comprova que subsisteix efectivament el litigi. En cas afirmatiu continua l'exposició pel demandant dels fonaments de la seva pretensió o ratificant la demanda. A continuació, ho fa el demandat. Ambdues parts poden realitzar aclariments i han de precisar els fets en què hi hagi contradicció.

La proposició de prova de les parts pot completar-se quan el tribunal consideri que les propostes poden resultar insuficients. Practicades les proves, pot obrir-se torn de conclusions orals.

Sentència (art. 447 LEC)

Un cop acabada la vista, el tribunal dictarà sentència.

ESQUEMA T5.1. Judici verbal

5.2. El judici verbal de desnonament

A les demandes en què s'exerciti la pretensió de desnonament per falta de pagament de rendes o quantitats degudes (art. 440 LEC), acumulant o no la pretensió de condemna de pagament, el lletrat de l'Administració de Justícia, dictarà interlocutòria assenyalant dia per la celebració de vista i, en el seu cas, per la pràctica de la diligència de llançament, acordant requerir al demandat perquè, en un termini de 10 dies:

- Desallotgi l'immoble, pagui l'actor, o, en cas de pretendre l'enervació, pagui la totalitat del que degui al tribunal o notarialment.
- En cas contrari, comparegui i al·legui succintament, formulant oposició, les raons per les quals no ha de tornar la quantitat reclamada o les circumstàncies relatives a la procedència de l'enervació.
- L'acció enervatòria només pot fer-se'n ús una sola vegada.

A l'escrit de demanda, la part actora haurà d'indicar si és possible l'enervació de l'acció de desnonament. També pot expressar a la demanda que assumeix el compromís de condonar a l'arrendatari tot o part del deute i les costes, amb expressió de la quantitat concreta, condicionant-lo al desallotjament voluntari de la finca dins del termini indicat per l'arrendador, que no podrà ser inferior a 15 dies des que es notifiqui la demanda, l'acceptació d'aquest compromís equivaldrà a un aplanament.

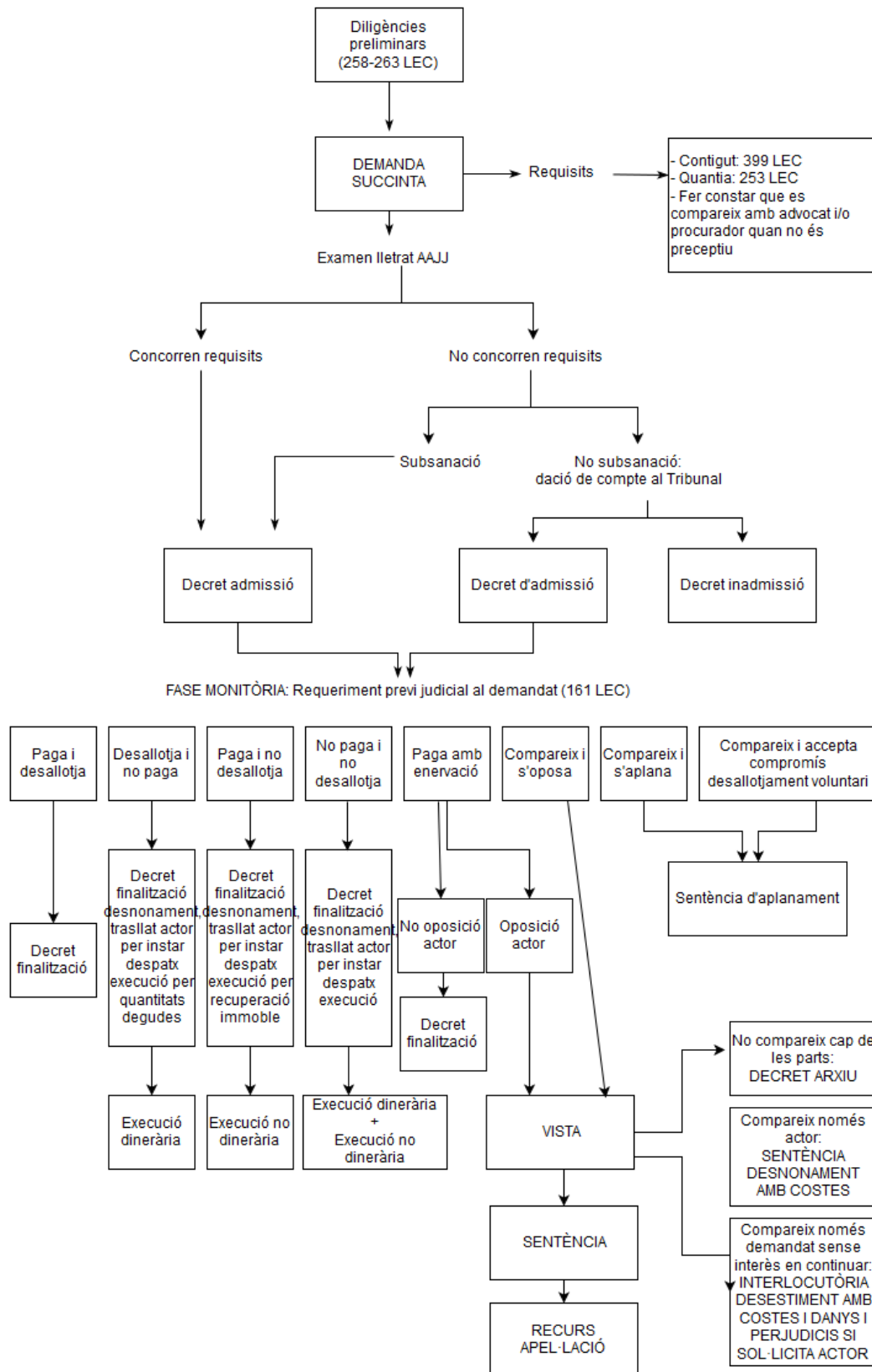
El requeriment expressarà dia i hora assenyalats per a una eventual vista, en cas d'oposició del demandat, i per a la pràctica del llançament. El requeriment a més, anunciarà al demandat que, en cas de no realitzar cap de les actuacions citades, es procedirà d'immediat al llançament, sense necessitat de notificació posterior.

- Si el demandat no atén el requeriment de pagament o no compareix per a oposar-s'hi o aplanar-se, el lletrat de l'Administració de Justícia dictarà decret donant per acabat el judici de desnonament i procedirà al llançament en la data fixada.
- Si el demandat atén el requeriment pel que fa al desallotjament de l'immoble sense formular oposició ni pagar la quantitat reclamada, el lletrat de l'Administració de Justícia ho farà constar i dictarà decret donant per acabat el procediment.
- Si el demandat paga dins d'un termini de 10 dies des de la citació a la vista l'import de les rendes que deu fins aquell moment, es dictarà Decret enervant l'acció de desnonament i condemnant al demandat al pagament de les costes processals.

En tots els casos, el decret pel qual es doni per acabat el judici de desnonament ha d'imposar condemna en costes al demandat i, en els dos primers, ha d'incloure les rendes degudes fins a l'efectiva entrega de la possessió de la finca.

Si el demandat formula oposició, es celebra vista en la data assenyalada.

ESQUEMA T5.2. Judici verbal desnonament

Tema 6. El judici monitori

Supòsits (art. 812 LEC)

Podrà acudir al procés monitori qui pretengui el pagament d'un deute dinerari de qualsevol import, líquid, determinat, vençut i exigible, quan el deute s'acrediti mitjançant alguna de les següents fórmules:

- a) Mitjançant documents, qualsevol que sigui la seva forma i classe o el suport físic en què es trobin, que apareguin firmats pel deutor o amb el seu segell, o qualsevol altra senyal física o electrònica.
- b) Mitjançant factures, albarans d'entrega, certificacions, telegrames, telefax o qualsevol altre document que, unilateralment creat pel creditor, sigui dels que habitualment documenten crèdits i deutes en relacions de la classe que aparegui existent entre creditor i deutor.

Competència (arts. 410, 411 i 813 LEC)

És exclusivament competent per al procés monitori el jutjat del domicili o residència del deutor, o, si no són coneguts, el del lloc on el deutor pugui ser trobat a efectes del requeriment de pagament pel tribunal (fur imperatiu).

Petició inicial (art. 814 LEC)

El procediment monitori comença per petició del creditor en la que s'expressen la identitat del deutor, el domicili del creditor i del deutor, o el lloc en què resideixen o es poden trobar, i l'origen i la quantia del deute, acompanyats dels documents justificatius de la mateixa.

Per a la presentació de la petició inicial no és necessari comparèixer amb advocat i procurador, però si la part demandada desitja estar defensada per lletrat, és obligatori posar-ho de manifest a la contrària perquè pugui adoptar les mesures necessàries en defensa del seu dret.

Admissió de la petició i requeriment de pagament (art. 815 LEC)

Si els documents aportats amb la petició inicial són dels previstos legalment per accedir al procés o constitueixen un principi de prova del dret del peticionari, el lletrat de l'Administració de Justícia requerirà al deutor perquè en un termini de 20 dies pagui al peticionari acreditant-ho davant del tribunal; o comparegui davant del tribunal i presenti escrit d'oposició, al·legant les raons per les quals entén que no deu la quantitat reclamada.

El requeriment es notifica personalment, amb advertiment de què, si no es paga ni es compareix al·legant raons de la negativa al pagament, es despatxarà contra ell l'execució.

Si de la documentació aportada amb la petició es desprèn que la quantitat reclamada no és correcta, el lletrat de l'administració de justícia donarà trasllat al jutge, que, mitjançant interlocutòria, podrà plantejar al peticionari acceptar o rebutjar una proposta de requeriment de pagament per l'import inferior a l'inicialment sol·licitat. A la proposta, s'haurà d'informar al peticionari que, si en un termini de 10 dies no envia la resposta, o la resposta és de rebuig, se'l tindrà per desistit.

Es poden donar tres situacions:

1) Incompareixença i despatx d'execució (art. 816 LEC)

Si el deutor no atén el requeriment de pagament o no compareix, el lletrat de l'Administració de Justícia dictarà decret donant per acabat el procés monitori i donarà trasllat al creditor perquè insti el despatx d'execució, fent falta només una sol·licitud. No és necessari que transcorri el termini establert a l'article 548 LEC, poden presentar demanda executiva després de 20 dies de la fermesa del Decret.

Despatxada execució, prosseguirà conforme al disposat per a l'execució de sentències judicials, podent formular-se la oposició prevista en aquests casos, però el sol·licitant del procés monitori i el deutor executat no podran pretendre ulteriorment en procés ordinari la quantitat reclamada en el monitori o la devolució de la que amb l'execució s'obtingui.

Des de què es dicta la interlocutòria despatxant execució el deute genera interès de demora, és a dir, un interès anual igual al del interès legal del diner incrementat en dos punts o el que correspongui per pacte entre les parts o disposició especial de la Llei.

2) Pagament (art. 817 LEC)

Si el deutor atén el requeriment de pagament, tant aviat com ho acrediti, se li entregará justificant de pagament i s'arxivaran les actuacions pel lletrat de l'Administració de Justícia.

3) Oposició del deutor (818 LEC)

Si el deutor presenta escrit d'oposició dins del termini de 20 dies des de la data del requeriment de pagament, l'assumpte es resoldrà definitivament en judici que correspongui, tenint la sentència que es dicta força de cosa jutjada.

L'escrit d'oposició haurà d'anar signat per advocat i procurador quan la seva intervenció sigui necessària per raó de la quantia, segons les normes generals.

Si l'oposició del deutor es funda en l'existència de pluspetició, s'actuarà respecte de la quantitat reconeguda com a deguda conforme a les normes previstes per a l'aplanament parcial.

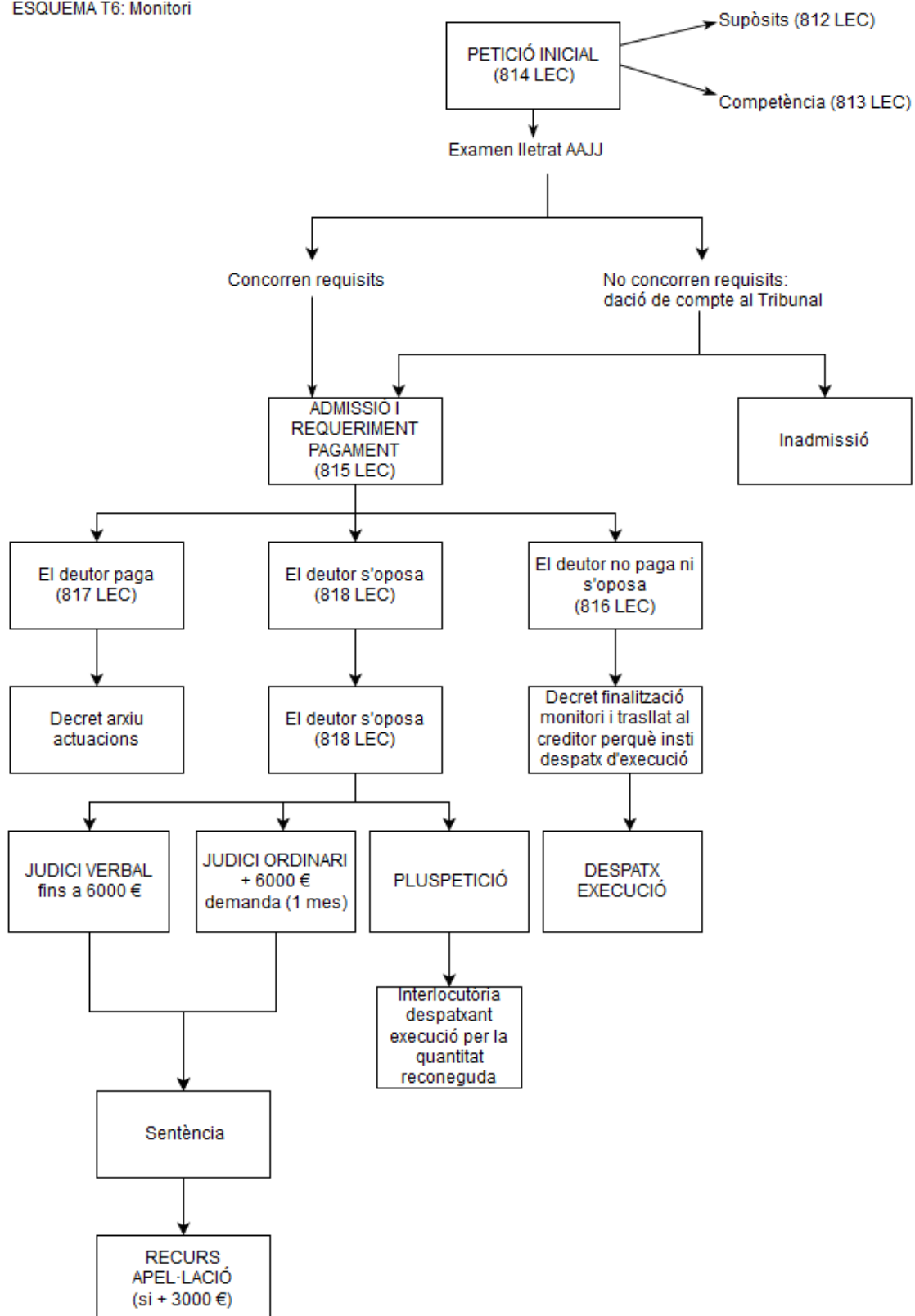
Convocatòria de vista (818 LEC)

Quan la quantia de la pretensió no excedeixi de 6000 €, el lletrat de l'Administració de Justícia dictarà decret donant per acabat el procés monitori i acordant seguir la tramitació conforme al judici verbal, donant trasllat a l'actor, que podrà impugnar-la en un termini de 10 dies. Les parts, en els seus respectius escrits d'oposició i d'impugnació, poden sol·licitar la celebració de vista conforme art. 438 LEC.

Presentació de demanda

Quan l'import de la reclamació excedeixi de 6000 €, si el peticionari no interposa demanda corresponent dins del termini d'un mes des del trasllat de l'escrit d'oposició, se sobreseuran les actuacions i es condemnarà en costes al creditor. Si presenta la demanda, es donarà trasllat de la mateixa al demandat perquè contesti en un termini de 20 dies i se seguiran els tràmits del judici ordinari.

ESQUEMA T6: Monitori

Tema 7. El judici canviari

Supòsits (art. 819 LEC)

Només procedeix judici canviari si, a l'incoar-lo, es presenta lletra de canvi, xec o pagaré, que reuneixin els requisits previstos a la Llei 19/1985, de 16 de juny, Canviària i del Xec, que són, en termes generals, els següents: lletra de canvi; xec; i pagaré.

Competència (art. 820 LEC)

És competent per al judici canviari el jutjat de primera instància del domicili del demandat (fur imperatiu).

Demanda (art. 821 LEC)

El judici canviari comença mitjançant demanda succinta, a la que s'acompanyarà el títol canviari. És absolutament imprescindible que el títol s'adjunti a la demanda, doncs el judici d'admissibilitat que correspon al tribunal ha de versar, necessàriament, sobre si el títol reuneix o no els requisits formals establerts a la Llei Canviària i del Xec. L'únic requisit de procedibilitat és l'acompanyament del títol en el que es fonamenta l'acció canviària.

Requeriment de pagament i embargament preventiu (art. 821 LEC)

Presentada la demanda, el tribunal ha d'analitzar la correcció formal del títol canviari i, si el troba conforme, adoptar, sense més tràmits, les següents mesures per mitjà d'interlocutòria:

- Requerir al deutor perquè procedeixi al pagament en un termini de 10 dies. El requeriment ha de fer-se en el domicili que figuri en el títol.
- Ordenar l'immediat embargament preventiu dels béns del deutor per la quantitat que figuri en el títol executiu, més els interessos de demora, despeses i costes, per si no s'atengués el requeriment de pagament.

Contra la interlocutòria que denega l'adopció d'aquestes mesures el demandant podrà interposar recurs d'apel·lació / recurs de reposició previ al d'apel·lació.

Pagament (art. 822 LEC)

Si el deutor canviari atén el requeriment de pagament es posarà la suma de diners corresponent a disposició del demandant i s'entregarà al deutor justificant de pagament realitzats, essent les costes a càrrec del deutor.

Alçament de l'embargament (art. 823 LEC)

Si el deutor es persona per sí, o per mitjà de representant, dins dels 5 dies següents al del requeriment de pagament i nega categòricament l'autenticitat de la seva firma o al·lega falta absoluta de representació, podrà el tribunal, a la vista de les circumstàncies del cas i de la documentació aportada, alçar els embargaments que s'hagin acordat, exigint, en cas que ho consideri convenient, la caució o garantia adequada. No s'aixecarà l'embargament en els següents casos:

- Quan el lliurament, l'acceptació, l'aval o l'endós hagin estat intervinguts, amb expressió de la data, per corredor de comerç col·legiat o les respectives firmes estiguin legitimades a la pròpia lletra per notari

[Escriba texto]

- Quan el deutor canviari, en el protesto o en el requeriment notarial de pagament, no hagi negat categòricament l'autenticitat de la seva firma en el títol o no hagi al·legat falta absoluta de representació.
- Quan l'obligat canviari hagi reconegut la seva firma, judicialment o en document públic.

Oposició canviària (art. 824 LEC)

En els 10 dies següents al del requeriment de pagament el deutor pot interposar demanda d'oposició al judici canviari. L'oposició es fa en forma de demanda, en la qual el deutor només pot oposar al tenedor de la lletra, el xec o el pagaré les següents causes o motius d'oposició:

- (i) Inexistència o falta de validesa de la seva pròpia declaració canviària inclosa la falsedat de la firma;
- (ii) Falta de legitimació del tenedor o de les formalitats necessàries de la lletra de canvi exigides per la llei; o
- (iii) L'extinció del crèdit canviari.

Presentat pel deutor escrit d'oposició, es donarà trasllat al creditor perquè l'impugni per escrit en un termini de 10 dies (art. 826 LEC). Les parts, en els seus respectius escrits d'oposició i impugnació, poden sol·licitar la celebració de vista, seguint els tràmits previstos per al judici verbal. El tribunal dictarà sentència resolent sobre l'oposició (art. 827 LEC).

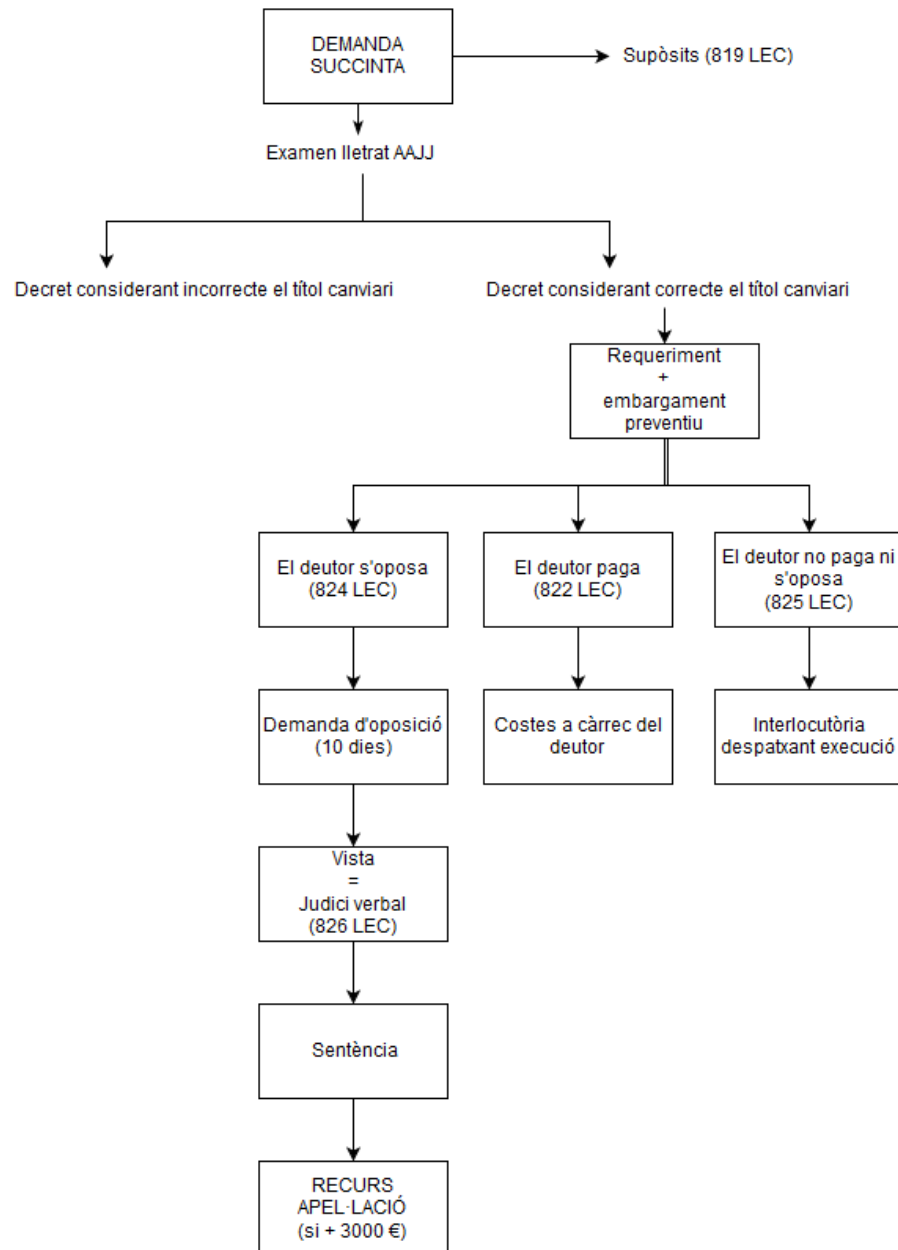
- Si la sentència desestima l'oposició, i la sentència és recorreguda, serà provisionalment executable.
- Si la sentència estima l'oposició i es recorre, s'alçaran els embargaments preventius que s'hagin travat, excepte que el creditor sol·liciti el seu manteniment o l'adopció de mesures diferents, i el tribunal, escoltada la part contrària i ateses les circumstàncies del cas, consideri procedent accedir a la sol·licitud mitjançant interlocutòria.

Falta d'oposició (art. 825 LEC)

En cas que el deutor no interposi la demanda d'oposició en el termini establert, es despatxarà execució per les quantitats reclamades i es traurà embargament pel lletrat de l'Administració de Justícia. L'execució despatxada se substancia conforme al previst per a l'execució de sentències i resolucions judicials arbitrals.

[Escriba texto]

ESQUEMA T7: Canviari

Tema 8. El procediment contenciós –administratiu

8.1. El procediment contenciós-administratiu ordinari

Diligències preliminars

Les diligències preliminars en el procés contenciós-administratiu ordinari es refereixen al supòsit de què sigui una Administració Pública la que actuï com a demandant.

Les Administracions Públiques estan legitimades per a interposar recurs contenciós – administratiu contra els seus propis actes, prèvia declaració de lesivitat, així com contra els actes d'altres Administracions, cas en el qual s'exigeix un requeriment previ.

Declaració de lesivitat (art. 43 LJCA; art. 103 LRJPAC)

És un pressupòsit processal quan l'Administració autora d'un acte favorable per a l'administrat pretén demandar la seva anul·lació en un procés contenciós – administratiu, a través del recurs especial que es denomina “recurs de lesivitat”. La declaració de lesivitat ha d'adoptar-se abans que transcorrin 4 anys des que es va dictar.

Requeriment previ en els litigis entre Administracions (art. 44 LJCA)

El requeriment previ es configura com un tràmit merament potestatiu. La seva finalitat és intentar evitar el procés, ja que en el cas de què l'Administració demandant veiés satisfeta la seva pretensió extraprocessalment, no seria necessària la iniciació de la via judicial. A més, és l'única manera per aconseguir aquesta situació extraprocessal, ja que en els litigis entre Administracions no es pot interposar recurs en la via administrativa.

Interposició del recurs (art. 45 LJCA)

La forma d'iniciació del procés contenciós es fa mitjançant l'escrit d'interposició, mitjançant el qual l'actor es limita a sol·licitar de l'òrgan judicial la iniciació del procés i que es consideri com a demandant. El termini per a interposar és de 2 mesos en cas de recursos contra actes expressos i disposicions de caràcter general, o de 6 mesos per actes produïts per silenci.

És una declaració de voluntat del demandant que sol·licita la iniciació del procés, i en què es limita a citar l'acte, disposició, inactivitat o actuació constitutiva de via de fet que s'impugna i a sol·licitar que es tingui per interposat el recurs. No s'hi formula cap tipus de pretensió.

Amb l'escrit de demanda, s'hi acompanyen una sèrie de documents:

- **Document que acrediti la representació del compareixent:** ha de constar la representació, que es pot haver atorgat a advocat o procurador, segons l'òrgan jurisdiccional al que es dirigeix l'escrit. No és necessari en els casos en què es permet a l'interessat comparèixer per sí mateix, o quan hi hagi un altre recurs pendent en el mateix tribunal, cas en el qual es pot sol·licitar que s'expedeixi certificació per a la seva unió a l'expedient.
- **Document acreditatiu de la legitimació del demandant:** Ha d'aportar-se quan l'ostenti per haver-se-li transmès per herència, successió o per qualsevol altre títol.

[Escriba texto]

- **Còpia o trasllat de l'acte que es recorre, o indicació de l'expedient o publicació oficial.**
- **Acreditació dels requisits exigibles a persones jurídiques:** han de presentar el poder de representació, així com acreditar que l'òrgan competent ha pres la decisió de litigar.
- **Declaració de lesivitat:** en cas de presentar-se recurs de lesivitat.
- **Document acreditatiu de no haver quedat atès el requeriment previ:** en cas de litigis entre Administracions. Serà suficient amb l'acreditació de la data de notificació o amb la còpia presentada a l'oficina de registre corresponent (amb registre d'entrada).

La falta de documentació és un defecte subsanable, que pot operar per requeriment del lletrat de l'administració de justícia (que donarà un termini de 10 dies) o en cas de què en l'escrit de contestació de la demanda s'invoqui aquesta causa d'inadmissibilitat.

Anunci del recurs (art. 47 LJCA)

Un cop el tribunal ha contrastat la validesa i regularitat de la compareixença realitzada mitjançant escrit d'interposició, i l'aportació de la documentació que l'ha d'acompanyar, s'ha de procedir a donar publicitat al recurs, si el tribunal ho estima convenient.

Reclamació de l'expedient (art. 48 LJCA)

La reclamació de l'expedient administratiu és preceptiva per l'òrgan jurisdiccional. El destinatari de la reclamació és l'òrgan autor de l'acte impugnat i es fa mitjançant un acte de comunicació processal. Així, produeix l'efecte de realitzar l'emplaçament de l'Administració demandada, que està obligada a remetre l'expedient administratiu en un termini improrrogable de 20 dies a comptar des de la comunicació judicial al registre d'entrada de l'òrgan requerit. L'expedient original o una còpia autenticada dels expedients ha d'estar complet, foliat i autenticat, acompanyat del corresponent índex.

Emplaçament i personació dels demandats (art. 49 LJCA)

L'emplaçament i personació de l'Administració demandada s'entén realitzada per la reclamació de l'expedient.

Tanmateix, correspon a l'Administració demandada realitzar l'emplaçament personal de tots els subjectes que apareguin com a interessats a l'expedient.

Admissió del recurs (art. 51 LJCA)

Amb la finalitat d'evitar la tramitació de processos mancats de fonament, s'estableix un tràmit d'admissió del recurs. L'òrgan jurisdiccional, prèvia reclamació i examen de l'expedient administratiu, ha de declarar la inadmissió del recurs, quan consti de forma inequívoca i manifesta la concurrència d'una de les següents causes:

- Falta de jurisdicció o incompetència del tribunal
- Falta de legitimació del recurrent.
- Extemporaneïtat o caducitat del termini d'interposició.

[Escriba texto]

Demanda (arts. 52 a 57 LJCA)

Rebut l'expedient administratiu i comprovats o completats els emplaçaments, el lletrat de l'administració de justícia ha d'acordar que l'expedient s'entregui al recurrent perquè formuli demanda en un termini de 20 dies des de la seva recepció. Si les parts consideren que l'expedient administratiu no està complet, poden sol·licitar que es completi si fan la sol·licitud durant el termini per a formular la demanda o la contestació. La sol·licitud suspèn el termini per a presentar demanda. Amb la demanda, s'han d'acompanyar els documents en què es fonamenti el dret de l'actor.

Si la demanda no s'hagués presentat en termini, es declararà d'ofici interlocutòria de caducitat. En aquest cas, s'admet l'escrit si es presenta **la demanda** en un nou termini d'un dia.

Contestació de la demanda (arts. 53 a 56 LJCA)

Presentada la demanda, s'ha de donar-ne trasllat amb entrega de l'expedient administratiu a les parts demandades que hagin comparegut, perquè contestin.

La contestació de la demanda ha de presentar-se davant de l'òrgan jurisdiccional que estigui coneixent del procés en qüestió, en un termini de 20 dies des de la notificació amb trasllat de l'expedient administratiu.

L'escrit de contestació ha de contenir l'oposició a la pretensió, i no pot formular-se reconvençió.

Al·legacions prèvies (arts. 58 y 59 LJCA)

Si bé el tràmit normal d'oposició a la pretensió és la contestació de la demanda, la Llei permet oposar-se a la pretensió, amb caràcter previ, posant de manifest els defectes processals que donen lloc a la incompetència del tribunal o a la inadmissibilitat del recurs.

EL tràmit d'al·legacions prèvies té caràcter potestatiu, ja que el demandat pot realitzar aquestes al·legacions a la contestació a la demanda.

En cas de formular-se, aquestes al·legacions prèvies provoquen la tramitació d'un incident.

Prova (arts. 60 y 61 LJCA)

Resulta d'aplicació supletòria la normativa del procés civil. El període de pràctica de prova serà de 30 dies.

Vista i conclusions (arts. 62 a 66 LJCA)

Les parts poden sol·licitar que se celebri vista, que es presentin conclusions, o que el plet sigui declarat vist per sentència, mitjançant altressí en els escrits de demanda i contestació, o amb posterioritat.

Quan se sol·licita l'obertura d'aquesta fase, s'ha d'establir expressament si es vol fer per escrit o si se sol·licita celebració de vista, essent el lletrat de l'administració de justícia qui decideix. El tràmit ha de tenir com a contingut unes al·legacions sucintes sobre els fets, la prova practicada i els fonaments jurídics en què les parts recolzen les seves pretensions.

D'acord amb l'article 64 LJCA, les conclusions, si s'acorden, s'han de presentar en un termini de 10 dies (concedint-se'n un més un cop decretada la caducitat). Així doncs, si

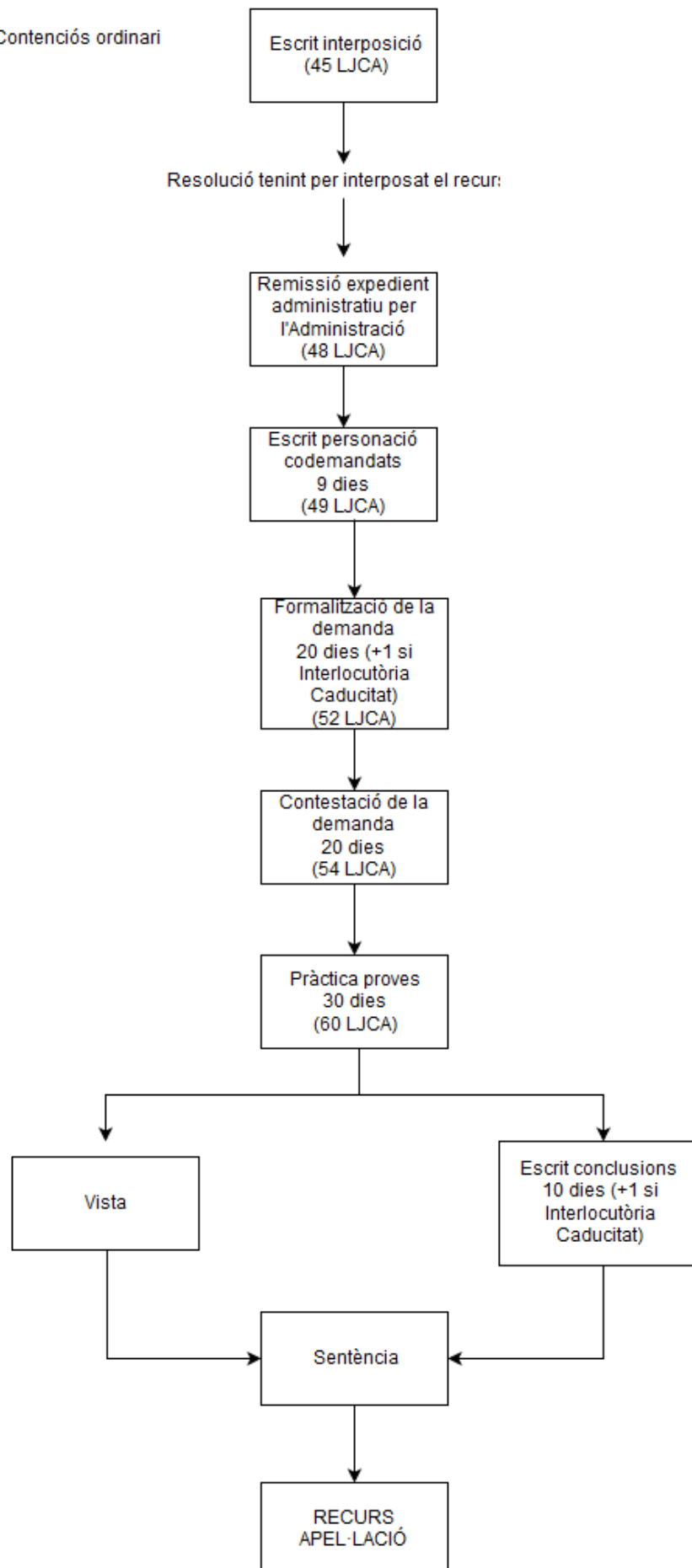
[Escriba texto]

l'escrit de conclusions no s'hagués presentat en termini, es declararà d'ofici interlocutòria de caducitat. En aquest cas, s'admet l'escrit si es presenta en un nou termini d'un dia.

Sentència (arts. 67 a 73 LJCA)

Dictada la sentència, aquesta serà apel·lable en un termini de 15 dies.

ESQUEMA T8.1. Contenciós ordinari

8.2. El procediment contenciós – administratiu abreujat

El procediment abreujat se substancia davant dels jutjats del contenciós – administratiu per assumptes sobre qüestions de personal al servei de les Administracions, estrangeria, inadmissió de peticions d'asil polític, i de quantia no superiora 30.000 €.

Demanda (art. 78.1 a 4 LJCA)

La iniciació del procés es fa mitjançant demanda presentada en el termini general d'interposició del recurs.

Un cop presentada la demanda, el lletrat de l'administració de justícia ha d'examinar d'ofici els requisits de jurisdicció i competència, i acordar:

- Admissió de la demanda o subsanació.
- Trasllet de la demandat.
- Citació de les parts per a la celebració de la vista, indicant dia i hora.
- Ordre de remissió de l'expedient administratiu, amb 15 dies d'antelació al terme assenyalat per la vista.

Si l'actor demana a l'escrit de demanda que el recurs es falli sense prova ni vista, el lletrat de l'administració de justícia dóna trasllat de la mateixa a les parts demandades perquè la contestin en un termini de 20 dies.

Les parts demandades poden sol·licitar, dins dels primers 10 dies del termini per a contestar, la celebració de vista. Sinó, es declara el plet vist per sentència un cop contestada la demanda.

Un cop rebut l'expedient administratiu, el lletrat de l'administració de justícia ha de remetre'l al demandant, al demandat i als altres interessats que s'hagin personat, perquè puguin fer al·legacions a l'acte de la vista.

Vista (art. 78.5 a 19 LJCA)

El procediment abreujat és predominantment oral, essent el tràmit de la vista el més important.

Comparegudes les parts el dia i hora assenyalats, el jutge ha de declarar oberta la vista.

- Si no compareix el demandant, se'l té per desistit i se'l condemna en costes.
- Si no compareix el demandat, prossegueix la vista en absència seva.
- Si no compareix cap dels dos, es produeixen els mateixos efectes que en cas que no comparegui el demandant.

Comparegudes les dues parts, la vista es desenvolupa segons els següents tràmits:

1. Al·legacions del demandant: no pot alterar substancialment la pretensió.
2. Al·legacions del demandat: acte seguit, el demandat ha de formular les seves al·legacions, començant per unes al·legacions preliminars de caràcter processal, l'estimació de les quals impediria la continuació del procés (derivació a un altre tribunal o declaració d'inadmissibilitat).

[Escriba texto]

3. Prova: Seguidament cal fixar els fets, de forma que si hi ha conformitat sobre els fets, no es practica prova. Si no hi ha conformitat sobre els fets, s'han de proposar les proves per les parts i practicar les que s'admetin.

Conclusions (art. 78.19 LJCA)

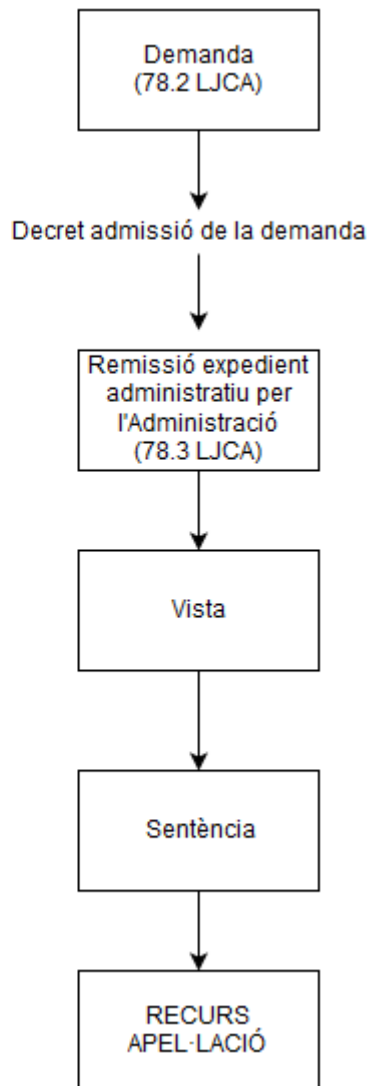
Les han de formular els lletrats de les parts, pel seu ordre.

Sentència (art. 78.20 LJCA)

Dictada Sentència, serà apel·lable en un termini de 15 dies.

Els recursos d'apel·lació contra Sentències dictades per el Jutjat Contenciós Administratiu, seran resoltes pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

ESQUEMA T8.2. Contenciós abreujat

Tema 9. El procés concursal

9.1. Les fases del concurs

Fase prèvia o de presentació de la sol·licitud del concurs

1. Estan **legitimats** per a sol·licitar la declaració de concurs el deutor i qualsevol dels creditors (art. 3.1 LCon).

- El deutor té l'obligació de sol·licitud de declaració de concurs dins dels 2 mesos següents a la data en què hagi conegut el seu estat d'insolvència.
- Aquest deure d'instar la declaració de concurs es matisa en el cas de preconcurs, en què el deutor ha de posar en coneixement del jutjat competent per la declaració del concurs que ha iniciat negociacions per aconseguir un acord de refinançament, per obtenir adhesions a una proposta anticipada de conveni, o que ha sol·licitat un acord extrajudicial de pagament.
- Aquesta comunicació pot formular-se en qualsevol moment durant els dos mesos següents des que el deutor coneix el seu estat d'insolvència. D'aquesta comunicació se'n publica extracte al Registre públic concursal a menys que se sol·liciti pel deutor el contrari, pel caràcter reservat de les negociacions.
- Transcorreguts 3 mesos des de la comunicació al jutjat, el deutor ha de sol·licitar la declaració de concurs dins del mes hàbil següent, hagi o no aconseguit un acord de refinançament, acord extrajudicial o les adhesions necessàries per l'admissió a tràmit d'una proposta anticipada de conveni, a menys que ja ho hagués sol·licitat el mediador concursal o no es trobés en estat d'insolvència (**art. 5 bis Llei Concursal**).

2. Pel que fa a la forma de la sol·licitud de declaració de concurs, aquesta ha de reunir els **requisits** previstos a la LEC, pel que fa a:

- Postulació: representació per procurador en virtut de poder especial
- Direcció lletrada: assistència tècnica d'advocat
- No s'exigeix la firma del deutor.

3. Pel que fa a la **presentació de la demanda**: (arts. 23, 31 i 399 LEC i arts. 6 i 13.2 LCon)

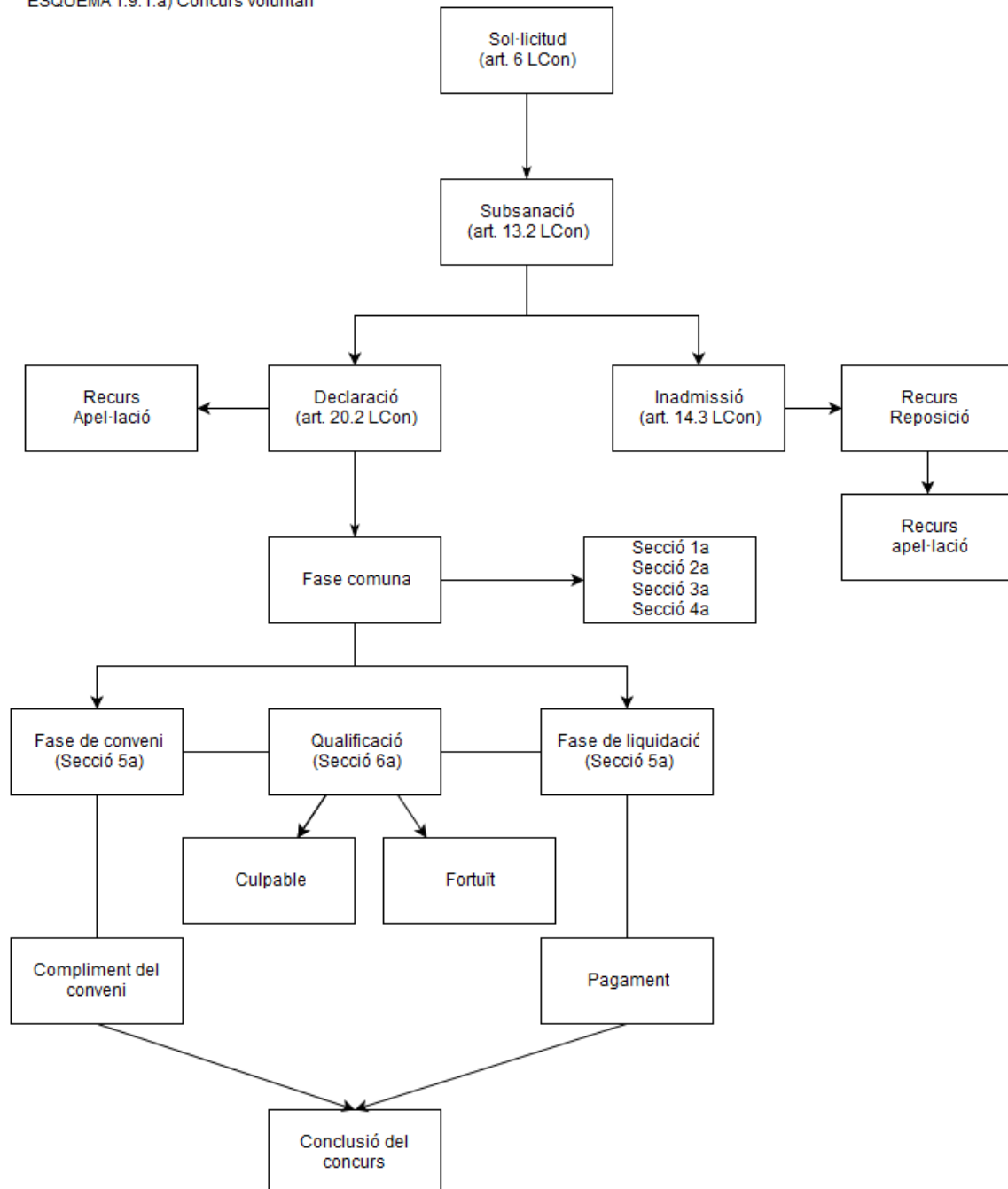
a) El **concurs voluntari** (instat pel propi deutor) s'inicia amb un escrit dirigit al jutjat del mercantil del lloc on el deutor té el centre dels seus interessos principals o el domicili social (en cas de persones jurídiques), al qual s'han d'adjuntar els documents exigits per la Llei (art. 25 LCon):

- Poder especial per a sol·licitar concurs a favor de procurador.
- Memòria.
- Inventari de béns i drets dels quals és titular.
- Relació de creditors.
- Relació de treballadors.

[Escriba texto]

El jutge ha d'examinar la sol·licitud del deutor i resoldre el que procedeixi mitjançant interlocutòria. Contra la inadmissió de la sol·licitud només es permet recurs de reposició, i, excepcionalment, recurs d'apel·lació contra la interlocutòria desestimant el recurs de reposició.

ESQUEMA T.9.1.a) Concurs voluntari

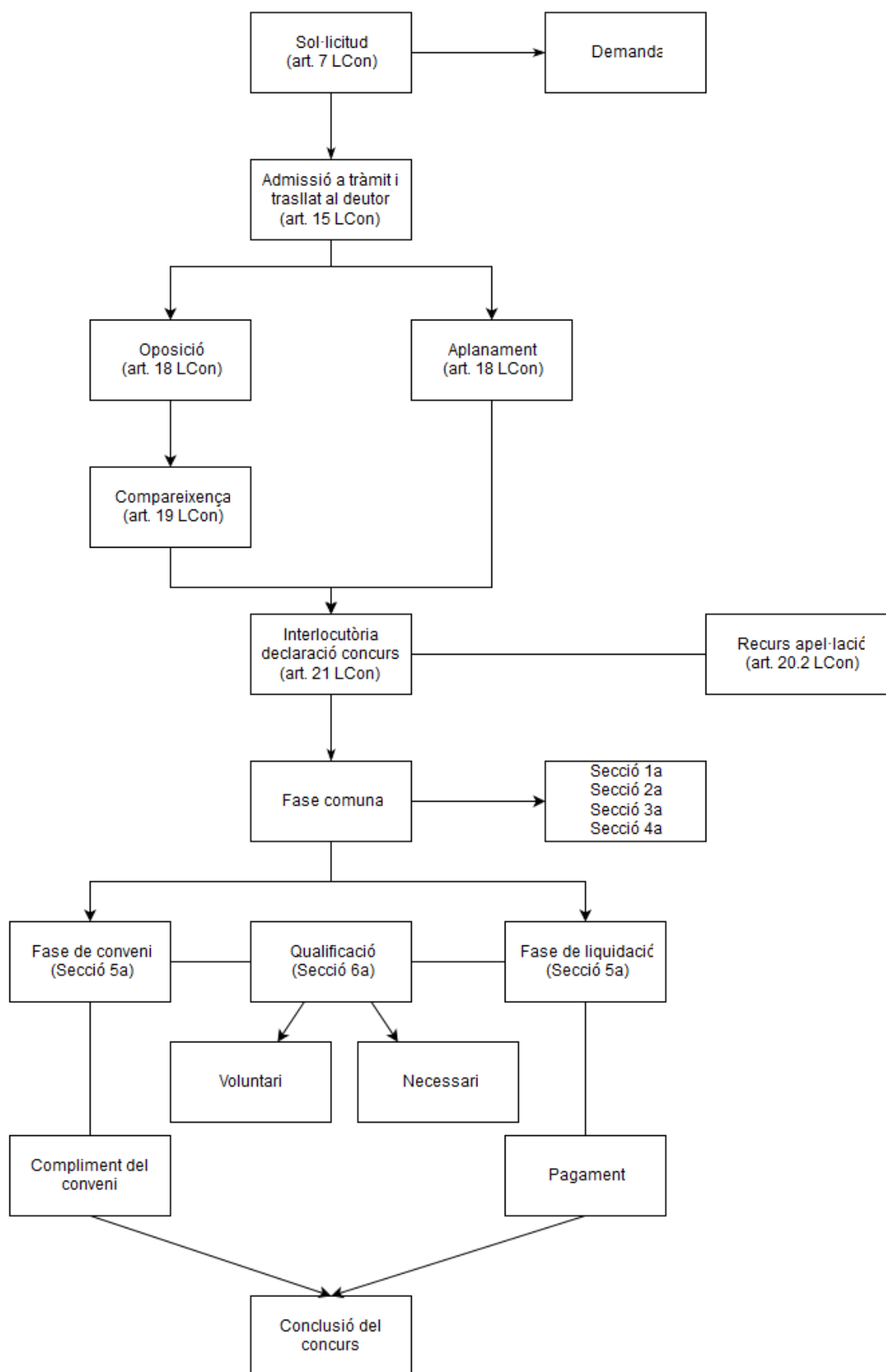

b) En canvi, es reputa **concurso necessari** quan és instat pels creditors i per altres interessats.

S'inicia a partir de la sol·licitud presentada pel creditor o per un tercer. D'altra banda, la sol·licitud del creditor no requereix d'un apoderament especial a favor del seu procurador, essent suficient un poder general per a plets.

[Escriba texto]

ESQUEMA T9.1.b) Concurs necessari

4. Admissió de la declaració:

El jutge ha de dictar interlocutòria declarant el concurs si de la documentació aportada resulta l'existència dels fets previstos a la LCon. La interlocutòria que inadmeti la declaració de concurs voluntari només serà susceptible de recurs de reposició.

Sol·licitada la declaració de concurs es trasllada la sol·licitud al deutor perquè comparegui en un termini de 5 dies en què podrà formular oposició. Si el deutor no compareix, o s'aplana, o compareix i no formula oposició, el jutge ha de declarar d'immediat el concurs. Si formula oposició, el lletrat de l'Administració de Justícia citarà a les parts a la vista. Practicades les proves, el jutge haurà de dictar interlocutòria declarant el concurs o desestimant la sol·licitud (art. 21 LCon).

5. Publicitat (art. 23, 24 i 198 LCon)

El sistema de publicitat previst a la LCon inclou la publicitat registral en els registres de persones i béns (art. 24 LCon), el Registre Públic Concursal (art. 198 LCon), i un règim de publicitat obligatòria de naturalesa informativa de les resolucions judicials que recauen en el procediment (art. 23 LCon). Així, es disposa que l'extracte de la declaració de concurs es publicarà al BOE amb la major urgència i de forma gratuïta.

6. Fases del concurs

Fase comuna

La fase comuna s'inicia amb la interlocutòria de declaració del concurs i acaba amb les interlocutòries d'obertura de la fase de conveni o liquidació, o per la conclusió anormal del concurs.

Un cop declarat el concurs, el jutge ordena el nomenament dels administradors concursals. L'administració concursal, està sotmesa en tot cas a la supervisió del jutge del concurs, que en qualsevol moment pot requerir una informació específica o una memòria sobre l'estat de la fase del concurs.

Des de l'entrada en vigor de la Llei 17/2014, s'han introduït diverses modificacions en l'estructura i requisits de l'administració concursal. Bàsicament, pot haver-hi una administració unipersonal, una administració concursal col·legiada (dos membres), i fins i tot, en funció de la complexitat del concurs, el legislador hagi possibilitat que l'administració concursal sol·liciti un òrgan de recolzament delegat que ostenti la condició de professional. També pot comptar amb l'assessorament d'experts independents.

Les funcions de l'administració concursal varien substancialment segons si el nomenament es produeix en el marc d'un concurs voluntari o necessari.

- En el concurs voluntari, el deutor conserva les seves facultats d'administració i disposició patrimonials, si bé queda sotmès en l'exercici d'aquestes a la intervenció de l'administració concursal mitjançant autorització o conformitat.
- En el concurs necessari, se suspèn l'exercici de tals facultats del deutor, que queda substituït per l'administració concursal.

[Escriba texto]

Els administradors concursals tenen dret a una retribució que se satisfà amb càrrec a la massa.

Si bé el deutor (i creditors o tercers amb un interès legítim per sol·licitar declaració de concurs, comparèixer en un procediment, interposar recursos, plantejar incidents o impugnar actes d'administració) ha d'estar sempre assistit d'advocat i procurador, no passa així amb l'administrador concursal, que no necessita la intervenció de procurador per a la realització d'actuacions dins de les fases del procés. No obstant, per a l'exercici d'accions fora del procés concursal, l'administració concursal sí que necessita la representació per mitjà de procurador.

Una de les principals obligacions de l'administració concursal, és l'elaboració d'un informe que inclou un inventari de la massa activa i el llistat de creditors que delimiten la massa passiva. La presentació al jutge de l'informe i la documentació complementària ha de notificar-se processalment als qui estan personats al concurs, i publicar-se al Registre Públic Concursal i al tauler d'anuncis del jutjat. Qualsevol interessat pot impugnar aquest informe, i es tramitarà a través dels tràmits de l'incident concursal.

La finalització de la fase comuna es produeix després de la presentació de l'informe de l'administració concursal:

- Si no s'han presentat impugnacions, transcorregut el termini de 10 dies per a impugnar l'inventari i la llista de creditors.
- Si s'han presentat impugnacions, un cop hagin estat resoltes i es posin de manifesta a l'oficina judicial els textos definitius de l'informe, motiu pel qual es concedeix a l'administració concursal un termini de 5 dies.

Fase de conveni

El conveni és la solució "normal" del procés, i la LCon tracta de fomentar-lo.

a) Proposta anticipada (arts. 104 – 110 LCon)

La proposta anticipada ha de ser presentada pel deutor, i ha d'anar acompanyada d'adhesions de creditors que superin la quinta part del passiu presentat pel deutor. A més, com que es tracta d'un procés beneficiós pel concursat, s'estableixen una sèrie de prohibicions legals. El deutor pot presentar la proposta anticipada de conveni des de la sol·licitud de concurs voluntari o des de la declaració de concurs necessari, fins l'expiració del termini de comunicació de crèdits (un mes des de l'última publicació obligatòria de la declaració de concurs).

El jutge ha d'admetre a tràmit la proposta anticipada, un cop verificat el compliment de les condicions legals i subjectives del concursat per a la presentació de la proposta, i la viabilitat de la proposta. Un cop l'inventari i la llista de creditors són fermes, el jutge ha de verificar les adhesions presentades i, si són les mínimes exigides, ha de proclamar l'aprovació del conveni. En cas contrari, dictarà interlocutòria d'obertura de la fase de conveni o liquidació.

b) Fase de conveni ordinària (arts. 111 – 126 LCon)

Una vegada conclosa la fase comuna, el jutge ha de decidir la continuació del procediment bé per via de conveni, bé per la de la liquidació. En concret, quan el concursat no hagi

[Escriba texto]

sol·licitat la liquidació, ni hagi estat aprovada una proposta anticipada de conveni, el jutge ha de dictar interlocutòria d'obertura de la fase de conveni i de convocatòria de la junta de creditors.

Es poden presentar propostes de conveni abans i després de finalitzar la fase comuna, tant pel concursat com pels creditors. Dins dels 5 dies següents a la seva presentació, es realitza un control judicial previ de la temporaneïtat i adequació de la proposta als requisits legals, que si no té cap defecte el jutge admetrà a tràmit.

Abans que la proposta sigui sotmesa a la junta de creditors, és necessari que l'administració concursal es pronunciï sobre la mateixa, sobre el pla de pagaments i el pla de viabilitat.

Conforme al règim general de les adhesions dels creditors, poden adherir-s'hi fins al moment del tancament de la llista d'assistents a la junta.

La junta de creditors té per objecte principal permetre l'exercici del dret d'informació dels creditors i s'hi delibera, i vota l'aprovació del conveni.

El concurs no acaba amb l'aprovació del conveni, sinó amb l'acreditació del seu compliment. En cas contrari, cal obrir la fase de liquidació.

Fase de liquidació (art. 142 i ss LCon)

El deutor pot demanar la liquidació en qualsevol moment, cas en el qual el jutge dictarà interlocutòria obrint la fase de liquidació dins dels 10 dies següents a la sol·licitud. També podrà sol·licitar-ho qualsevol creditor durant la vigència del conveni si acredita l'existència dels requisits, o per part de l'administrador concursar en cas de cessament de l'activitat professional o empresarial del deutor.

Es donarà publicitat prevista a l'art. 23 i 24 LCon.

Seguint l'esquema tradicional de qualsevol procés de liquidació, es distingeixen dues etapes: (i) les operacions de liquidació (pla de liquidació per part de l'administrador concursal), i (ii) el repartiment entre els creditors del producte obtingut.

Qualificació del concurs (art. 163 LCon)

Finalment, el concurs es pot qualificar, als efectes concursals, com fortuït o culpable, depenent essencialment de que s'origini o no responsabilitat civil.

9.2. L'incident concursal

S'obre per a totes les qüestions que es plantegen durant la tramitació del concurs.

Demanda incidental (arts. 191 a 195 LCon + art. 405 LEC)

La demanda s'ha de plantejar per escrit, adjuntant els documents pertinents i proposant els mitjans de prova que hagin de practicar-se. Una vegada presentada, el jutge ha de resoldre sobre l'admissió a tràmit. Si es decreta la inadmissió, es pot presentar recurs d'apel·lació.

Contestació de la demanda (art. 405 LEC)

El demandat ha de presentar escrit de contestació dins del termini de 10 dies.

[Escriba texto]

Judici verbal (arts. 191 a 195 LCon + art. 405 LEC)

Contestada la demanda o transcorregut el termini, el procés continua conforme els tràmits del judici verbal de la LEC, excepte en el fet que només se citarà a vista quan s'hagi presentat escrit de contestació de la demanda, existeixi discussió sobre els fets, aquests siguin rellevants i s'hagin proposat mitjans de prova declarats pertinents. En cas contrari, el jutge dictarà sentència, que, per norma general, no és recurrible, excepte en alguns casos taxats, que admet apel·lació.

Tema 10. Processos de família

10.1. Procés de divorci

Les demandes de separació i divorci o de nul·litat matrimonial, excepte que es presentin de mutu acord o per un dels cònjuges amb el consentiment de l'altre, se substancien pels tràmits del judici verbal, amb subjecció a les següents regles:

Demanda (art. 753 LEC)

En tot cas, de la demanda se'n dóna trasllat al Ministeri Fiscal pel lletrat de l'administració de justícia, sempre que algun dels interessats en el procediment sigui menor, incapacitat o estigui en situació d'absència legal, emplaçant-lo perquè contesti a la demanda en un termini de 20 dies.

La demanda i la contestació han de contenir una exposició completa dels fets i fonaments de dret. A la contestació a la demanda s'han d'admetre o negar els fets adduïts per l'actor.

D'acord amb l'article 770.1 LEC, ha d'acompanyar-se a la demanda la següent **documentació**:

- Certificació de la inscripció del matrimoni, i, si s'escau, les d'inscripció de naixement de fills al Registre Civil, així com d'altres documents amb què el cònjuge fonamenti el seu dret.
- Si se sol·liciten mesures de caràcter patrimonial, l'actor ha d'aportar els documents de què disposi que permetin avaluar la situació econòmica dels cònjuges i dels fills si correspon, tals com declaracions tributàries, nòmines, certificacions bancàries, títols de propietat o certificacions registrals.

Reconvenció (art. 770.2 LEC)

La reconvenció es proposa juntament amb la contestació de la demanda, tenint l'actor 10 dies per a contestar-la. Només es pot plantejar la reconvenció respecte a mesures plantejades en l'escrit de demanda.

S'admet reconvenció quan:

- Es fonamenta en alguna de les causes que poden donar lloc a la nul·litat matrimonial.
- El cònjuge demandat de separació o nul·litat pretengui el divorci.
- El cònjuge demandat de nul·litat pretengui la separació.
- El cònjuge demandat pretengui l'adopció de mesures definitives, que no s'hagin sol·licitat a la demanda, i sobre les quals el tribunal no hagi de pronunciar-se d'ofici.

Vista del judici (art. 770.3 LEC)

A la vista han de concórrer les parts per sí mateixes, amb advertència de què la seva incompareixença sense causa justificada podrà determinar que es considerin admesos els fets al·legats per la part que comparegui per a fonamentar les seves peticions sobre mesures definitives de caràcter patrimonial.

[Escriba texto]

Prova (art. 770.4 LEC)

Les proves que no puguin practicar-se a l'acte de la vista es practicaran durant el termini que el tribunal assenyali a l'efecte, que no podrà excedir de 30 dies. Durant aquest termini, el tribunal podrà acordar d'ofici les proves que estimi necessàries per a comprovar la concurrència de les circumstàncies en cada cas exigides pel Codi Civil per decretar nul·litat, separació o divorci, així com les que es refereixin a fets dels que depenguin els pronunciaments sobre mesures que afectin als fills menors o incapacitats.

Audiència dels menors

Si el procediment és contenciós i s'estima necessari, d'ofici o a petició del fiscal, parts o membres de l'equip tècnic judicial, o del propi menor, s'escoltarà als menors o incapacitats si tenen suficient judici, i en tot cas, als majors de 12 anys.

Exploració dels menors

En les exploracions de menors en els procediments civils es garantirà pel jutge que el menor pugui ser escoltat en condicions idònies per a la salvaguarda dels seus interessos, sense interferència d'altres persones i amb l'auxili d'especialistes, excepcionalment i quan sigui necessari. Així doncs, es podrà acordar, mitjançant providència, d'ofici o a instància de part, que l'exploració sigui a porta tancada per a protegir els drets dels menors i la seva intimitat.

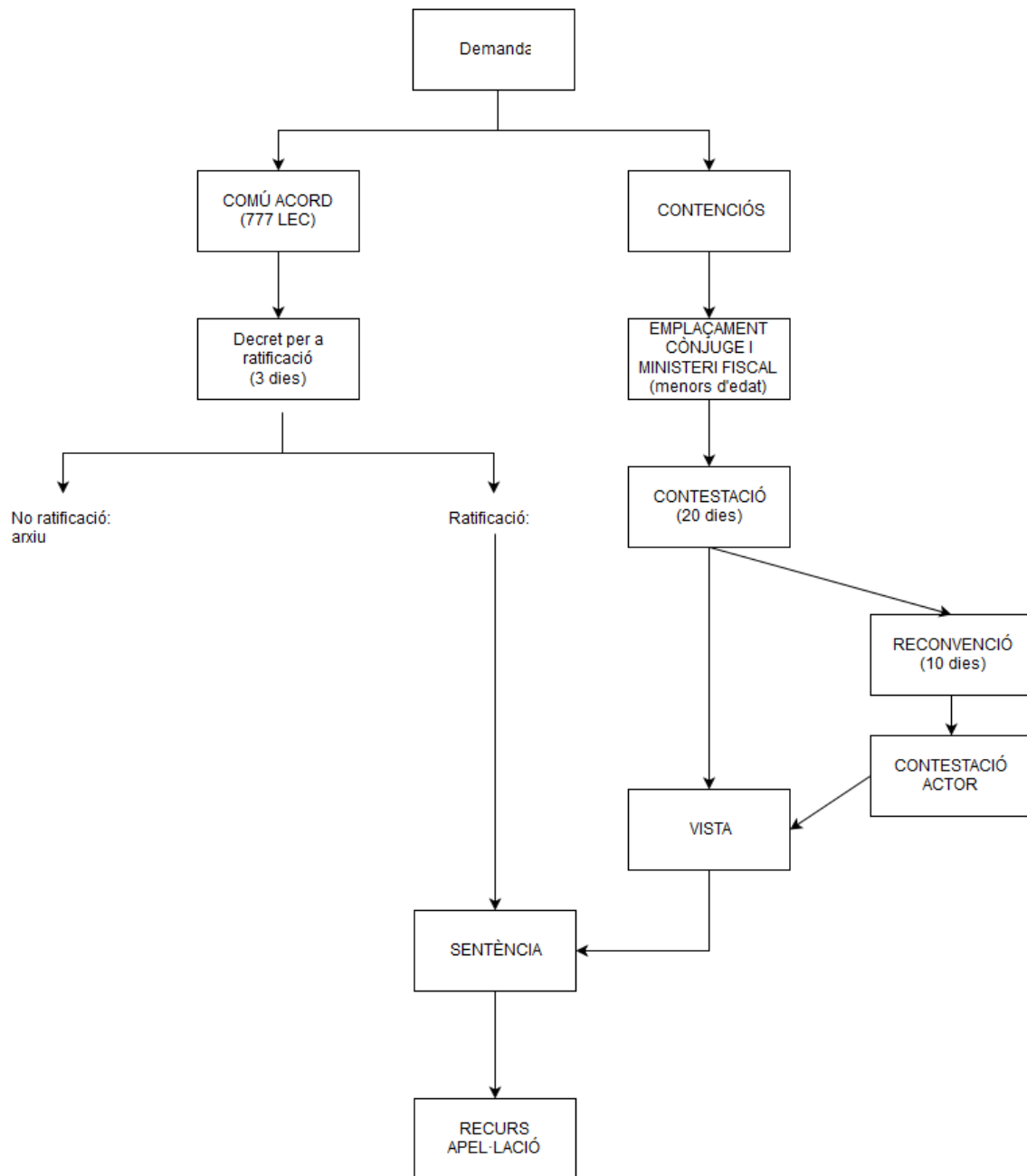
Transformació a separació i divorci de mutu acord (art. 770.5 LEC)

En qualsevol moment del procés si les parts han arribat a un acord sobre les mesures que hauran de regular el seu divorci o separació, prèvia la redacció d'un Conveni Regulador, podran sol·licitar que continuï el procediment pels tràmits que s'estableixen en aquests supòsits. Els requisits es contenen a l'article 777 LEC. El Conveni Regulador s'haurà de ratificar al Jutjat i es donarà sempre vista al Ministeri Fiscal, si hi ha fills menors d'edat.

Mediació (art. 770.7 LEC)

Les parts de comú acord poden sol·licitar la suspensió del procés de conformitat amb les normes generals, per a sotmetre's a mediació. El termini màxim per a la suspensió és de 60 dies.

ESQUEMA T10.1. Divorci mutu acord i contenciós

10.2. Mesures cautelars

L'admissió de la demanda de nul·litat, separació o divorci, suposa, per ministeri de la Llei (arts. 102 i 103 CC):

- Que els cònjuges puguin viure separats i cessi la presumpció de convivència conjugal.
- Que quedin revocats els consentiments i poders que qualsevol dels cònjuges hagués atorgat a l'altre
- Que cessi la possibilitat de vincular els béns privats de l'altre cònjuge en l'exercici de la potestat domèstica

[Escriba texto]

Així mateix, podrà sol·licitar-se amb caràcter provisional que s'acordin les següents mesures per part del jutge, que haurà de pronunciar-se al respecte si no hi ha acord entre els cònjuges:

1. Determinar, en interès dels fills, quin dels dos pares ha de quedar-se amb la guàrdia i custòdia dels que estiguin subjectes a la pàtria potestat d'ambdós, així com la forma en què el cònjuge apartat dels fills podrà complir el deure de vetllar pels mateixos i el temps, manera i lloc en què es podrà comunicar amb ells i tenir-ne companyia (règim de visites).
2. Determinar, tenint en compte l'interès familiar més necessitat de protecció, quin dels cònjuges ha de continuar amb l'ús de l'habitatge familiar.
3. Fixar la contribució de cada cònjuge a les càrregues del matrimoni.
4. Assenyalar els béns ganancials que, previ inventari, s'hagin d'entregar a un o altre, i les regles d'administració i disposició, així com les obligacions de rendició de comptes.
5. Determinar el règim d'administració i disposició d'aquells béns privatis que per capitulacions i escriptures públiques estiguin afectats a les càrregues del matrimoni.

Tema 11. El procés penal

11.1. Inici

Pot iniciar-se d'ofici, mitjançant denúncia davant de l'òrgan competent (Jutjats, Ministeri Fiscal o funcionaris de policia), o a instància de part, mitjançant querella. La querella, és un acte d'exercici de l'acció penal mitjançant el qual el querellant assumeix la qualitat de part acusadora (art. 100 i ss. LECrim).

11.2. Instrucció

Incoat el procés penal, les primeres actuacions s'enquadren en el que podrem denominar fase d'instrucció, dirigida a la investigació i determinació dels fets ocorreguts i els subjectes involucrats, amb l'objecte de preparar el judici oral. Pot constar de les següents actuacions:

- Diligències policials de prevenció: reconeixement de l'investigat, declaració de l'investigat i de testimonis, informes pericials, inspeccions corporals, videovigilàncies, reconeixement judicial, intervenció de comunicacions, entrades i registres, etc.
- Mesures cautelars: detenció, presó provisional, restricció de drets, fiances, etc.

11.3. Fase intermitja

Un cop practicats tots els actes instructors que s'hagin estimat necessaris, l'òrgan judicial ha de valorar el resultat de la investigació i decidir entre les següents alternatives:

- Arxivar la causa, acordant el sobreseïment si no s'ha aconseguit obtenir material suficient per justificar la continuació del procés (art. 634 LECrim).
- Acordar la continuació del procés i l'obertura del judici oral. Requereix escrit de qualificació provisional, en què es delimiten objectivament i subjectivament els fets. Les parts tenen 10 dies per presentar escrit d'acusació o defensa.

11.4. Judici oral

Qüestions prèvies (arts. 666 a 679 LECrim)

L'acusat pot plantejar una sèrie d'excepcions que s'han de resoldre prèviament (falta de jurisdicció, falta de competència, cosa jutjada, nul·litat d'actuacions, etc.).

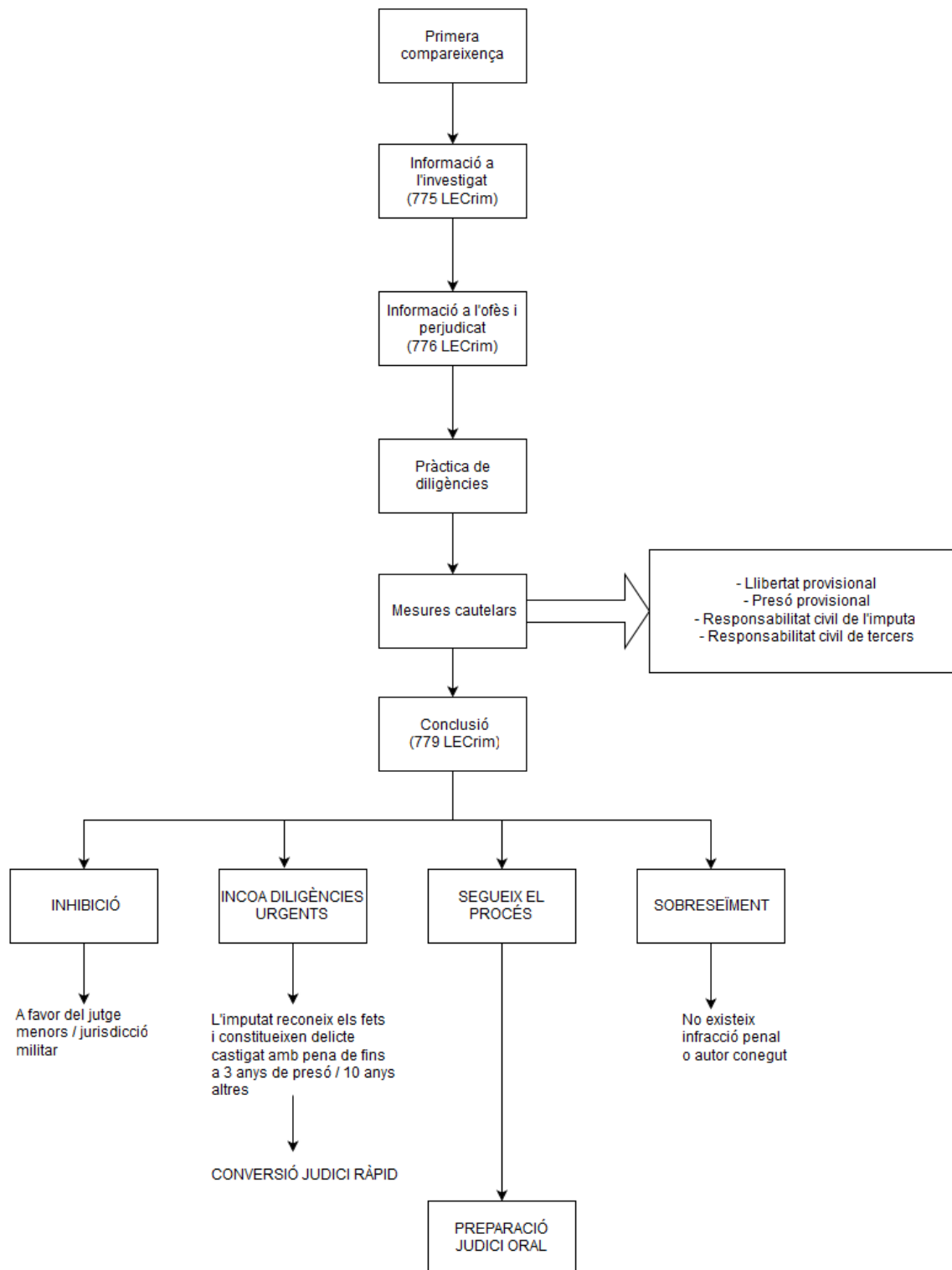
Escrips d'acusació i defensa

Un cop efectuada la pretensió (10 dies per presentar escrit d'acusació) i la seva contestació (10 dies per presentar escrit de defensa), s'ha de pronunciar el tribunal sobre l'admissió de prova, i fer les citacions a les parts perquè a la celebració del judici oral.

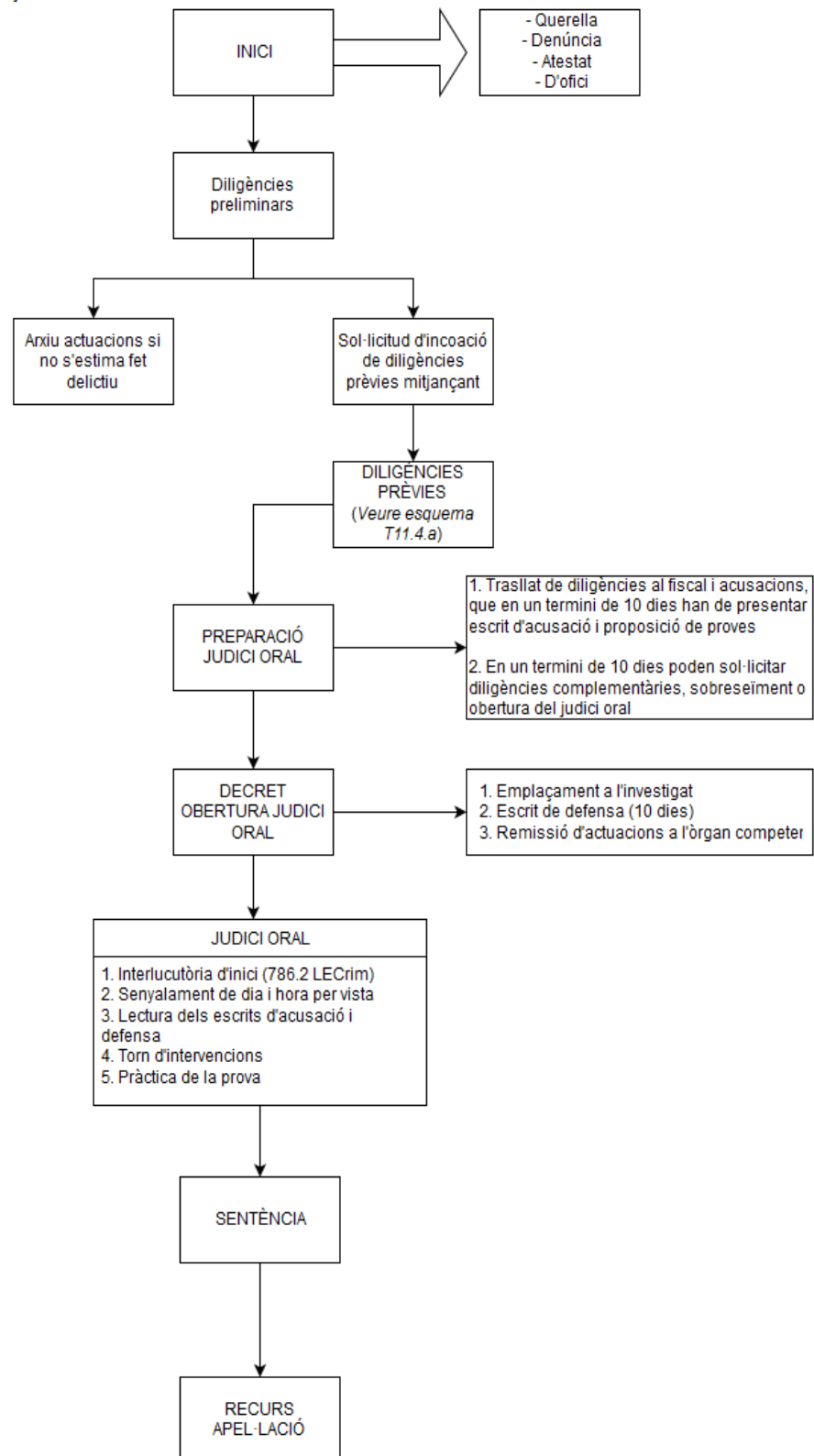
Sentència

Un cop realitzada l'activitat probatòria, es fan les conclusions, amb l'objecte de fixar definitivament les pretensions. Finalment, es concedeix a les parts l'última paraula i es declara el judici vist per sentència. Contra la sentència es pot interposar recurs d'apel·lació en un termini de 5 dies.

ESQUEMA T.11.4.a) Diligències prèvies

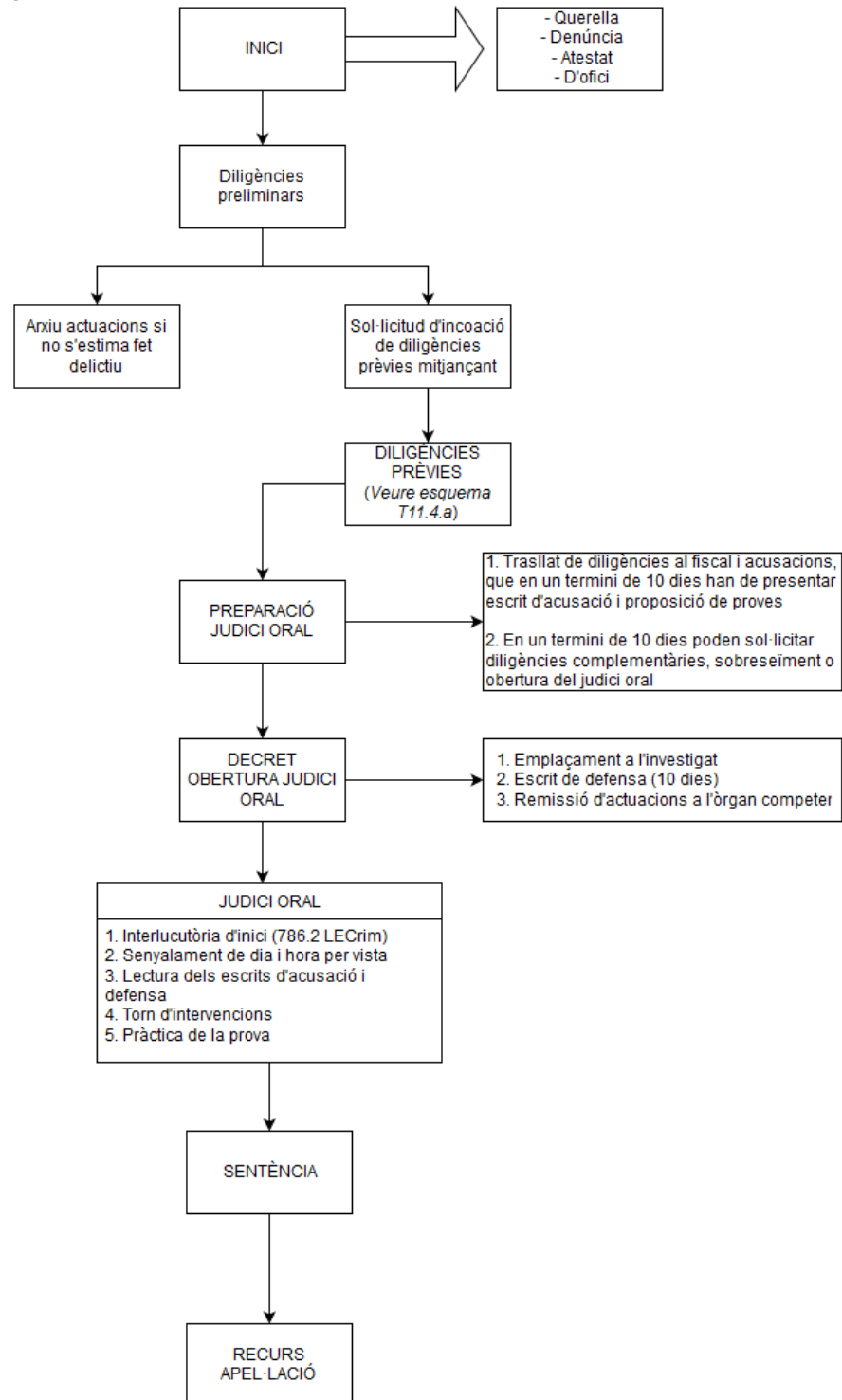

ESQUEMA T.11.4.a) Penal Abreujat

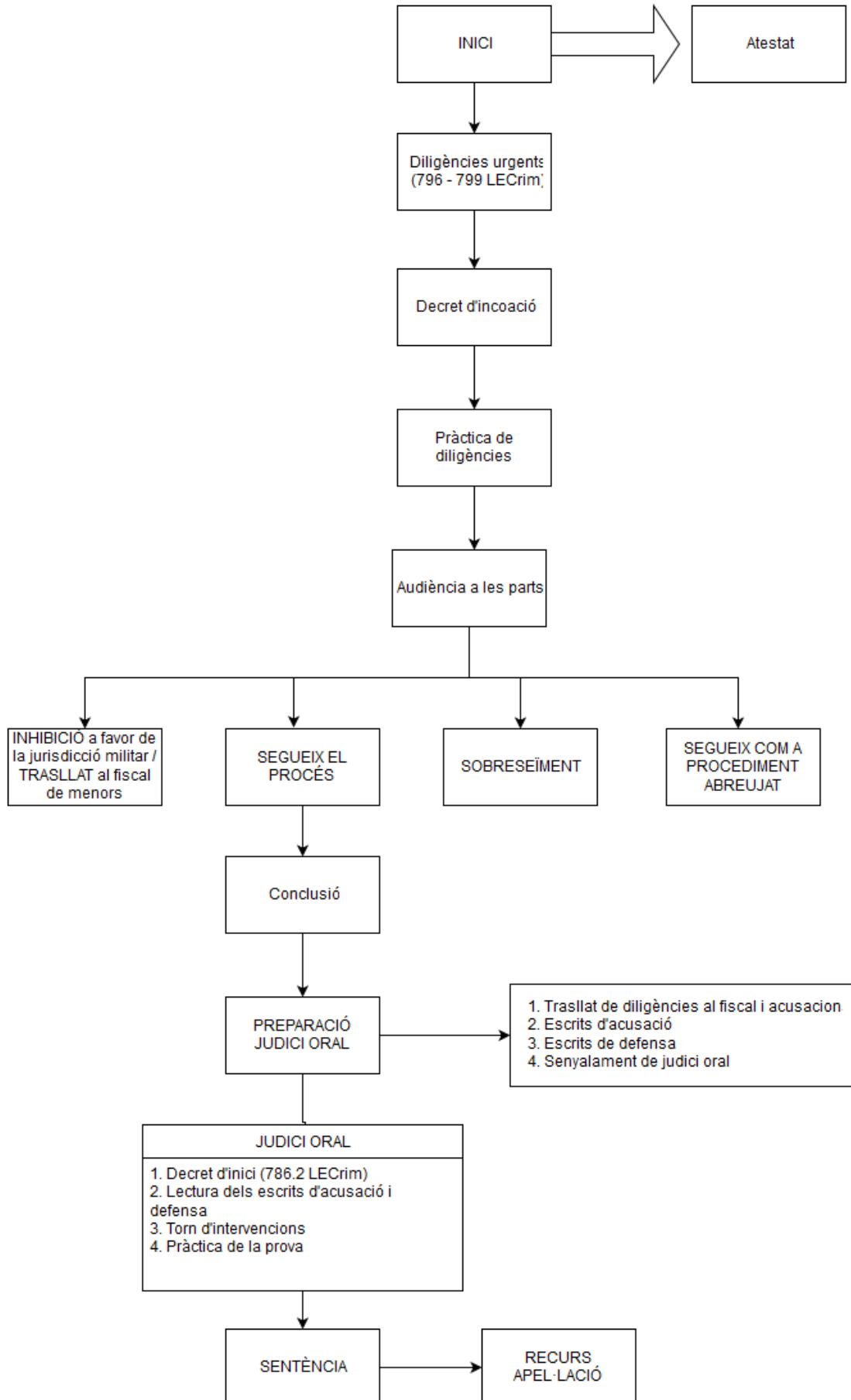

[Escriba texto]

ESQUEMA T.11.4.b) Penal Abreujat

ESQUEMA T11.4.c) Penal Ràpid

Tema 12. L'execució forçosa civil

12.1. El títol executiu (art. 517 LEC)

L'acció executiva haurà de fonamentar-se en un títol que porti aparellada l'execució. Així, denominem títol executiu al document del que es dedueix que el creditor té dret al despatx de l'execució. El document produeix aquest efecte perquè gaudeix d'unes condicions de fefaència que li serveixen per a acreditar cadascun d'aquells fets típics que concedeixen, o en els qual els fonamenta, el dret al despatx de l'execució.

Títols executius judicials

1. **Sentència de condemna ferma:** serà ferma la sentència contra la que no es pugui interposar cap recurs, així com aquella que no hagi estat impugnada en temps i forma. La sentència ha d'incloure necessàriament en el fallo la condemna al demandat o al demandant reconvingut a donar, fer, o no fer alguna cosa, ja que les sentències merament declaratives no són susceptibles d'execució.
2. **Laudes o resolucions arbitral:** el laude arbitral porta aparellada l'execució quan és ferm, és a dir, quan transcorre el termini per a interposar el recurs d'anul·lació previst a la llei (2 mesos des de la seva notificació).
3. **Resolucions judicials que aprovin o homologuin transaccions judicials i acords aconseguits en el procés:** s'han d'acompanyar dels corresponents testimonis de les actuacions si fos necessari per a constància del seu contingut concret.
4. **Interlocutòria de quantia màxima:** és la interlocutòria que estableix la quantitat màxima reclamable en concepte d'indemnització, dictat en els supòsits previstos per la Llei en processos penals incoats per fets coberts per l'assegurança obligatòria de responsabilitat civil derivada de l'ús i circulació de vehicles a motor.
5. **Altres resolucions processals i documents que portin aparellada execució en virtut de llei.**

L'acció executiva fonamentada en títol executiu judicial caduca si no s'interposa demanda executiva dins del termini de 5 anys següents a la fermesa de la sentència o resolució.

Títols executius extrajudicials

1. **Escriptures públiques:** Primera còpia o, si és segona, que estigui donada en virtut de manament judicial i amb citació de la persona a qui hagi de perjudicar o que s'expedeixi de conformitat amb les parts.
2. **Títols al portador o nominatius:** legítimament emesos, que representin obligacions vençudes i els cupons, també vençuts, dels dits títols, sempre que els cupons confrontin amb els títols i aquests, en tot cas, amb els llibres talonaris. La protesta de falsedat del títol formulada a l'acte de la confrontació no impedirà, si aquesta resulta conforme, que es despatxi execució, sense perjudici de la posterior oposició a l'execució que pugui formular el deutor al·legant falsedat en el títol.
3. **Certificats no caducats expedit per les entitats encarregades dels registres comptables respecte dels valors representats mitjançant anotacions a compte (LMV):** sempre que s'acompanyi còpia de l'escriptura pública de representació dels valors o de l'emissió quan tal escriptura sigui necessària. Instada i despatxada execució, no caduquen aquests certificats.

4. **Cèdules i bons d'internacionalització:** emesos per bancs / Institut de Crèdit Oficial, caixes d'estalvi, cooperatives de crèdit i establiments financers de crèdit.
5. **Factures electròniques:** porten aparellada execució si les parts ho acorden expressament (art. 2 ter L56/20079).

D'acord amb l'article 520 LEC, només pot despatxar-se execució per quantitat determinada que excedeixi de 300 €: (i) en diner en efectiu; (ii) en moneda estrangera convertible, sempre que l'obligació de pagament en la mateixa estigui autoritzada o permesa legalment; o (iii) en cosa o espècie computable en diners.

12.2. El despatx d'execució (arts. 548 a 555 LEC)

S'estableix un termini d'espera, de manera que no es despatxarà execució de títols executius judicials dins d'un termini de 20 dies posteriors als que la resolució de condemna sigui ferma o s'hagi notificat a l'interessat.

Sol·licitud

Quan el títol executiu sigui judicial, la demanda executiva podrà limitar-se a la sol·licitud de què es despatxi execució, identificant la sentència o resolució de què es pretengui execució.

Demanda executiva

El procés executiu s'inicia per mitjà de demanda, que ha d'expressar:

- El títol en què es fonamenta l'executant.
- La tutela executiva que es pretén, en relació al títol executiu que s'adueix. Quan la tutela executiva sigui dinerària en base a un títol judicial, resultarà necessari determinar la quantitat per la que s'insta l'execució, mentre que si la quantitat deriva d'un títol extrajudicial, és possible instar execució tant per deute líquid com liquidable. Quan la quantitat que el demandant reclama provingui d'un crèdit instrumentat en pòlissa o escriptura pública, en el què s'hagi pactat un interès variable, o en el què sigui precís ajustar les paritats de diferents monedes i els seus respectius tipus d'interès, ha d'expressar-se en la demanda executiva les operacions de càlcul que donen com a saldo la quantitat determinada per la que es demana despatx d'execució.
- Els béns susceptibles d'embargament dels que es tingui coneixement i, si escau, si els considera suficients per a l'execució. Si el creditor els desconeix, o resulten insuficients els coneguts, podrà instar al tribunal mesures de localització i esbrinament perquè acordi, per providència, dirigir-se a les entitats financeres, organismes i registres públics i persones físiques i jurídiques que l'executant indiqui, perquè facilitin la relació de béns i drets del deutor dels que tingui constància. Per altra banda, si el creditor i deutor haguessin pactat abans de l'inici del judici executiu quin havien de ser els béns a embargar, així s'ha d'indicar a la demanda a fi que el jutge acordi l'embargament de conformitat al pacte.

La demanda executiva ha d'anar acompanyada dels següents documents (art. 550 LEC):

1. El títol executiu
2. El poder atorgat a procurador

[Escriba texto]

3. Els documents que acreditin els preus o cotitzacions aplicats al còmput dinerari de deutes no dineraris, quan no es tracti de dades oficials o de públic coneixement.
4. Altres documents que exigeixi la llei, o que es considerin útils o convenients per al millor desenvolupament de l'execució.

Interlocutòria despatxant execució (art. 551 LEC)

L'execució s'autoritza i despatxa mitjançant interlocutòria, que dictarà el tribunal sempre que concorrin els pressupòsits legals. Contra aquesta interlocutòria no es pot interposar recurs, sense perjudici de l'oposició que pugui formular l'executat en el moment processal corresponent.

Decret del lletrat de justícia

Un cop que es dicta la interlocutòria despatxant execució, el lletrat de l'Administració de Justícia responsable de l'execució, el mateix dia o el següent dia hàbil ha de dictar un decret en el que es continguin:

- Les mesures executives
- Les mesures de localització i esbrinament dels béns de l'executat que procedeixin
- El contingut del requeriment de pagament que hagi de fer-se al deutor

Contra aquest decret es pot interposar recurs directe de revisió, sense efecte suspensiu, davant del tribunal que hagi dictat l'ordre general d'execució.

Oposició a l'execució (arts. 556 a 570 LEC)

L'incident d'oposició a l'execució és comú a totes les execucions excepte les que tinguin per finalitat exclusiva la realització d'una garantia real. L'oposició se substantia dins del mateix procés d'execució i només pot fonamentar-se en motius taxats.

No es produeixen efectes suspensius sobre el curs de l'execució, excepte que es consignï la quantitat per la que es despatxa execució.

a) Per motius de fons (arts. 556 i 557 LEC):

- **Títols judicials:** En un termini de 10 dies després de la notificació de la interlocutòria despatxant execució, l'executat pot oposar-s'hi per escrit al·legant el pagament o compliment de l'ordenat en la sentència (que haurà de justificar documentalment), així com la caducitat de l'acció executiva, i els pactes i transaccions que hagués convingut per evitar l'execució que constin en document públic.
- **Títols extrajudicials:** S'admet per les següents causes:
 - **Pagament,** que cal acreditar documentalment. Per evitar que l'oposició es converteixi en un judici declaratiu, el deute ha de ser líquid, i ha de constar en document que porti aparellada força executiva.
 - **Compensació:** del crèdit líquid que resulti de document que tingui força executiva.
 - **Pluspetició:** excés en la computació en metàl·lic dels deutes en espècie.
 - **Prescripció i caducitat.**
 - **Espera o pacte o promesa de no demanar:** ha de constar acreditada documentalment.
 - **Transacció:** ha de constar en document públic.

- **Clàusules abusives en el títol.**

b) Per defectes processals (art. 559 LEC)

- Per falta de legitimació passiva o manca de representació
- Per falta de capacitat o de representació de l'executant
- Nul·litat radical del despatx d'execució: (i) per manca de requisits legals exigits en el títol; (ii) quan la resolució judicial o arbitral no contingui pronunciament de condemna; (iii) quan s'hagi despatxat execució basada en títols no judicials ni arbitrals amb infracció de l'article 520 LEC.
- Per falta d'autenticitat del laude arbitral o acord de mediació (no protocol·litzats notarialment).

12.3. Execució dinerària (inici, embargament, realització de béns)

L'execució dinerària és la fórmula més habitual i es defineix com la que té lloc quan l'execució forçosa procedeix en virtut d'un títol executiu del que directa o indirectament resulti el deure d'entregar una quantitat de diners líquida (art. 571 LEC). Comprèn tant l'execució de títols executius per quantitat líquida com els que precisin liquidació.

Si l'execució es dirigeix exclusivament contra béns hipotecats o pignorats en garantia d'un deute dinerari, se segueix procediment especial. Si, subhastats els béns hipotecats o pignorats, el seu producte fos insuficient per a cobrir el crèdit, l'executant podrà demanar embargament per la quantitat que falti i l'execució prosseguirà d'acord amb les normes ordinàries.

Demanda executiva

La demanda executiva ha de precisar la quantitat per la que se sol·licita despatx de l'execució, i si s'escau, ha d'anar acompanyada dels documents que justifiquen la seva liquidació.

Requeriment de pagament (arts. 580 a 583 LEC)

L'execució dinerària s'inicia amb la interlocutòria pel que es despatxa execució, que ha de dictar el tribunal sempre que concorrin els pressupòsits i requisits processals, el títol executiu no tingui cap irregularitat formal, i els actes d'execució que se sol·liciten siguin conformes amb la naturalesa i contingut.

Un cop despatxada l'execució i abans d'acordar l'embargament, es preveu un tràmit de requeriment de pagament en el que es concedeix al demandat una última oportunitat per evitar la realització forçosa dels seus béns.

El requeriment s'ha de dirigir contra tots els demandats i s'estendrà ala quantitat reclamada en concepte de principal i interessos meritats fins la data de la demanda.

Excepcions en què no s'exigeix el previ requeriment de pagament: (i) quan el títol executiu consisteixi en resolucions del lletrat de l'administració de justícia, resolucions judicials o arbitrals o que aprovin transaccions o convenis dins del procés, i acords de mediació; (ii) quan a la demanda executiva s'hagi acompanyat acta notarial que acrediti haver requerit de pagament a l'executat amb almenys 10 dies d'antelació.

Embargament de béns (arts. 584 a 633 LEC)

a) Investigació de béns de l'executat

La trava dels béns del deutor depèn de què es conegui la seva existència, ja que l'embargament ha d'incidir forçosament sobre béns i drets determinats. No és possible l'embargament de béns i drets l'existència efectiva dels quals no consti. La trava de béns indeterminats se sanciona amb la nul·litat.

Si l'executant no és capaç d'assenyalar béns de l'executat sobre els que travar embargament que sigui suficient per assegurar l'execució, el lletrat de l'Administració de Justícia mitjançant diligència d'ordenació, d'ofici, requerirà a l'executat perquè manifesti una relació de béns i drets de la seva pertinença amb expressió de càrregues, gravàmens i si es tracta d'immobles, si estan ocupats, per quines persones, i amb quin títol. Per assegurar l'efectivitat d'aquest tràmit s'advertirà del possible processament per desobediència greu i es podran imposar multes coercitives mitjançant decret.

En el cas que el demandant desconegui béns embargables propietat del demandat, pot demanar l'auxili judicial pel seu esbrinament i el Jutjat farà l'oportuna consulta als arxius d'organismes públics.

b) Determinació dels béns embargables (arts. 605 a 608 LEC)

Un cop es doni compte d'una relació de béns de titularitat de l'executat, es procedeix a determinar quin d'ells són embargables, per seguidament assenyalar-se criteris d'ordre per a la verificació d'embargaments fins a la completa satisfacció de la pretensió de l'executant.

En primer lloc, s'ha d'atendre al que les parts haguessin pactat, i subsidiàriament, el lletrat de l'Administració de Justícia aplicarà l'ordre que consideri oportú atenent a la facilitat d'alienació i la menor onerositat per a l'executat. Si el pactat o els criteris genèrics anteriors són d'impossible o molt difícil aplicació, se seguirà el següent ordre:

1. Dineros o comptes corrents de qualsevol classe.
2. Crèdits i drets realitzables a l'acte o a curt termini, i títols, valors o altres instruments financers admesos a negociació en un mercat secundari oficial de valors.
3. Joies i objectes d'art.
4. Rendes en dineros.
5. Interessos, rendes i fruits de totes espècies.
6. Béns mobles, accions, títols o valors no admesos a cotització oficial i participacions socials.
7. Béns immobles.
8. Sous, salaris, pensions i ingressos procedents d'activitats professionals i mercantils autònomes.
9. Crèdits, drets i valors realitzables a mitjà i llarg termini.

c) Procediment d'embargament (arts. 621 a 624 LEC)

L'embargament procedeix una vegada despatxada execució. S'entén fet des que es decreti per resolució del lletrat de l'Administració de justícia o es ressenyi la descripció d'un bé a

[Escriba texto]

l'acta de la diligència d'embargament, encara que no s'hagin adoptat encara mesures de garantia o publicitat de la trava.

El lletrat de l'Administració de Justícia adoptarà immediatament les mesures de garantia i publicitat, expedint els despatxos precisos dels que farà entrega al procurador de l'executant que així ho hagués sol·licitat.

d) Efecte de l'embargament (arts. 612 i 613 LEC)

L'embargament concedeix al creditor executant el dret a percebre el producte del que s'obtingui de la realització dels béns embargats a fi de satisfer l'import del deute que consti al títol, els interessos que procedeixin i les costes de l'execució.

e) Reembargament i embargament del sobrant (arts. 610 i 611 LEC)

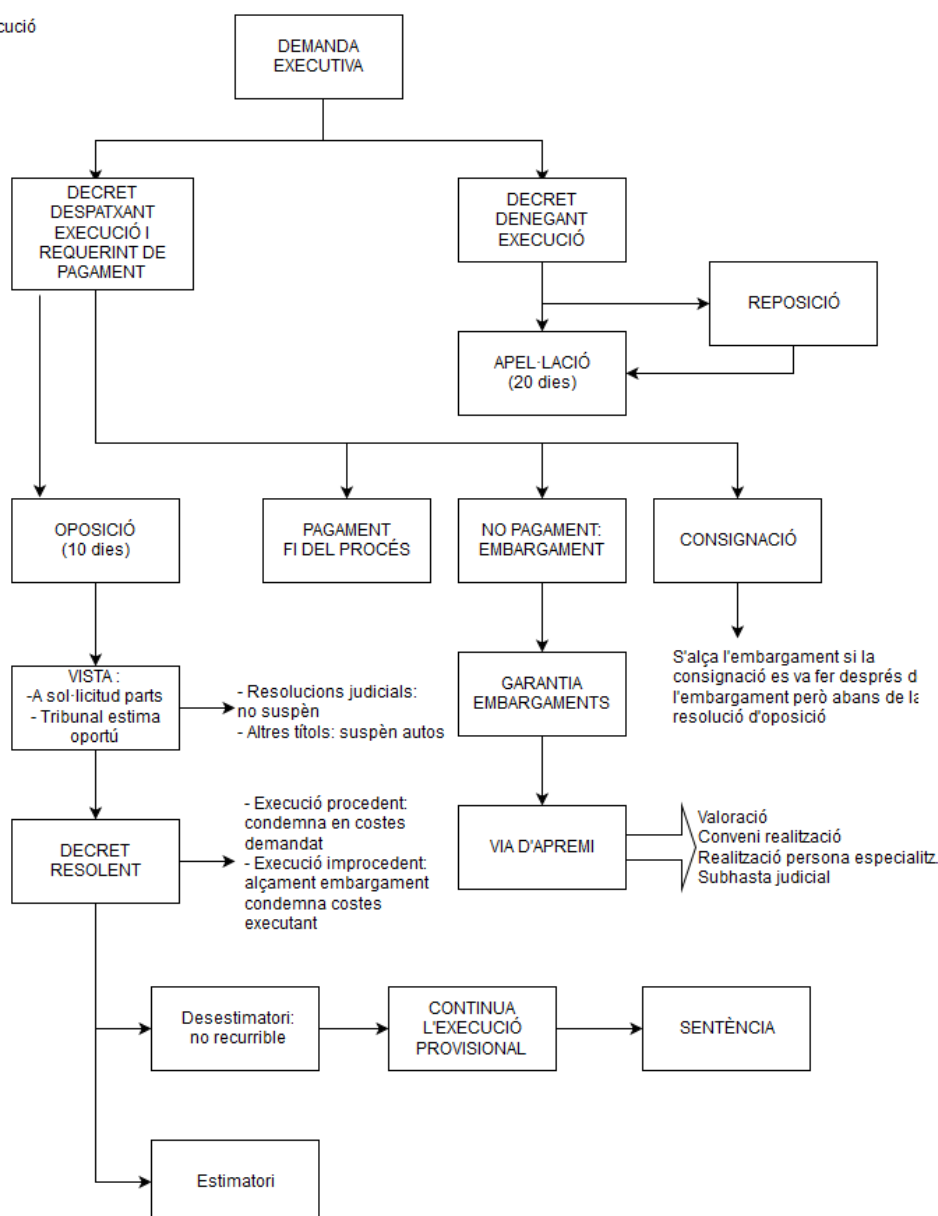
Els béns i drets embargats podrien ser reembargats d'acord amb el que s'estableix a l'article 610. El reembargant tindrà dret a percebre el producte del que s'obtingui de la realització dels béns reembargats un cop satisfets els drets dels executants a instància dels quals s'haguessin decretat embargaments anteriors. No obstant això, el mateix reembargant podrà sol·licitar independentment la realització forçosa dels béns quan s'alcin tots els embargaments preferents amb subsistència del seu, o quan els drets dels embargaments anteriors no s'hagin de veure afectats per aquella realització.

f) Assegurament de l'eficàcia dels embargaments

L'embargament ha d'afectar totes les persones que, després d'adoptar-se la mesura processal, adquireixin el domini del bé. Per tal que la mesura pugui afectar-los, en base al principi de bona fe, ha d'exigir-se que els mateixos tinguin coneixement del citat acte. Es preveuen diverses mesures de garantia:

- **Anotació preventiva (art. 629 LEC):** aplicable a béns immobles o altres susceptibles d'inscripció registral.
- **Dipòsit judicial de béns (art. 625 a 628 LEC):** aplicable a béns mobles o drets.
- **Administració judicial (art. 630 a 633 LEC):** Pot constituir-se l'administració judicial quan s'embarga una empresa o grup d'empreses.

ESQUEMA T12.3. Execució

12.4. Execució no dinerària

Amb caràcter general, quan el títol executiu contingui condemna o obligació de fer o no fer o d'entregar cosa diferent a una quantitat de diners, a la interlocutòria que despatxi execució s'haurà de requerir a l'executat perquè dins del termini que el tribunal consideri adequat compleixi en els seus termes el que estableixi el títol executiu, podent emprar apremis personals o multes pecuniàries (art. 699 LEC).

En cas que no pugui procedir-se a l'immediat compliment del requeriment per a fer, no fer o entregar cosa diferent d'una quantitat de diners, es permet al lletrat de l'administració de justícia, a instància de l'executant, acordar mesures de garantia que resultin adequades per assegurar l'efectivitat de la condemna.

En tot cas, quan l'executant ho sol·liciti, s'acordarà l'embargament de béns de l'executat en quantitat suficient per a assegurar el pagament de les eventuais indemnitzacions substitutòries i les costes de l'execució, sense efecte suspensiu, davant del tribunal que va dictar l'ordre d'execució (art. 700 LEC).

12.5. Execució provisional de sentències

En principi, només les sentències de condemna que no siguin fermes són susceptibles d'execució provisional, així com de certes interlocutòries fermes. No són executables provisionalment, en canvi, les sentències merament declaratives ni constitutives.

L'execució provisional es regula als arts. 524 a 530 LEC, i es basa en els següents pressupòsits:

- Pot demanar-se en qualsevol moment des de la notificació de la providència en la que es tingui per interposat recurs d'apel·lació, o des del trasllat a la part apel·lant de l'escrit de l'apel·lat adherint-se al recurs, fins que la sentència cobri fermesa.
- El tribunal competent és el que va conèixer del recurs en primera instància, principalment pel lletrat de l'administració de justícia.
- El despatx de l'execució provisional una vegada sol·licitada no és potestatiu, sinó obligat, excepte que hi hagi algun supòsit d'exclusió legal. Formalitzada la demanda executiva o sol·licitud d'execució provisional, el tribunal ve obligat a acordar-la si concorren els requisits legals, sense necessitat de donar audiència a l'executat.
- L'oposició a l'execució provisional es regeix principalment per regles molt similars a les de l'execució no dinerària o dinerària, segons sigui el cas, si bé el termini per a presentar oposició és de 5 dies.
- L'execució provisional es duu a terme de la mateixa manera que l'execució ordinària, gaudint les parts dels mateixos drets i facultats processals.

12.6. Execució hipotecària

L'execució hipotecària es regeix per unes normes especials, que fan referència a l'execució de crèdits garantits mitjançant hipoteca. En general, s'aplicaran les normes del Títol IV sobre els processos d'execució, amb les especialitats contingudes als arts. 681 a 698 LEC.

- **Requisits (art. 682 LEC):** (i) Que l'escriptura de constitució d'hipoteca determini el preu en què els interessats taxen la finca o el bé hipotecat, perquè serveixi de tipus a la subhasta, i (ii) Que a l'escriptura consti un domicili, que fixarà el deutor, per a la pràctica de les notificacions.
- **Competència (art. 684 LEC):** L'òrgan competent és el jutjat de primera instància al qual les parts s'hagin sotmès a l'escriptura, i, en el seu defecte, el del lloc en el que es troben els béns.

Demanda executiva (art. 685 LEC)

La demanda executiva ha de dirigir-se al deutor i, si escau, a l'hipotecant no deutor o tercer posseïdor, si aquest ha acreditat l'adquisició dels béns.

Ha d'anar acompanyada del títol de crèdit, o, en cas que no pugui aportar-se el títol inscrit, certificació del Registre de la Propietat que acrediti la inscripció i subsistència de la hipoteca.

[Escriba texto]

Requeriment de pagament (art. 686 LEC)

L'execució hipotecària s'inicia amb la interlocutòria pel que es despatxa execució, que s'ometrà si s'hagués realitzat requeriment privat mitjançant acta notarial amb 10 dies d'antelació a la presentació de la demanda (art. 583 LEC).

Certificació de domini i càrregues (art. 688 LEC)

Es reclamarà al Registrador una certificació en la que constin la titularitat del domini i drets reals del bé o dret gravat, i els drets de qualsevol naturalesa que constin sobre el bé registrat embargat, amb la relació de càrregues inscrites o la indicació de què es troba lliure de càrregues.

Comunicació del procediment al titular inscrit i creditors posteriors (art. 689 LEC)

Si a la certificació registral apareix que la persona a favor de la qual resulta practicada l'última inscripció de domini no ha estat requerit de pagament notarial o judicialment, se li notificarà l'existència del procediment amb la finalitat de què pugui intervenir en l'execució o satisfer abans l'import del crèdit i els interessos i costes en la part que estigui assegurada amb la hipoteca de la seva finca.

Administració de la finca o bé hipotecat (art. 690 LEC)

Transcorregut un termini de 10 dies des del requeriment de pagament, o quan aquest s'hagués efectuat extrajudicialment, des del despatx de l'execució, el creditor podrà demanar que se li confereixi l'administració o possessió interina de la finca o bé hipotecat. En aquest cas el creditor percebrà les rendes vençudes i no satisfetes, si així s'hagués estipulat, i els fruits, rendes i productes posteriors, cobrint amb això les despeses de conservació i explotació dels béns i després el seu propi crèdit.

Subhasta: convocatòria i publicitat (art. 691 LEC)

Transcorreguts 20 dies des que van tenir lloc el requeriment de pagament i les notificacions, a instància de l'actor, del deutor o del tercer posseïdor, es procedeix a la subhasta de la finca o bé hipotecat.

La subhasta s'anuncia d'acord amb els arts. 645, 667 i 668 LEC: ferma la convocatòria de subhasta, es publica al BOE, servint l'anunci com a notificació a l'executat no personat. L'anunci conté el següent contingut:

- la data de subhasta
- l'oficina judicial tramitadora
- el número d'identificació
- la classe
- la direcció de correu electrònic que correspongui a la concreta subhasta en el Portal de Subhastes
- l'edicta
- la identificació de béns, dades registrals i referència cadastral
- la valoració que serveix de tipus
- la minoració de càrregues preferents,
- la situació possessòria del bé, si consta.
- Així mateix, la certificació registral ha de poder consultar-se a través del Portal de Subhastes.

[Escriba texto]

Pagament del crèdit hipotecari i aplicació del sobrant (art. 692 LEC)

El preu del remat es destinarà, sense dilació, a pagar a l'actor el principal del seu crèdit, els interessos meritats i les costes causades, sense que l'entregat al creditor per a cadascun d'aquests conceptes excedeixi el límit de la respectiva cobertura hipotecària.

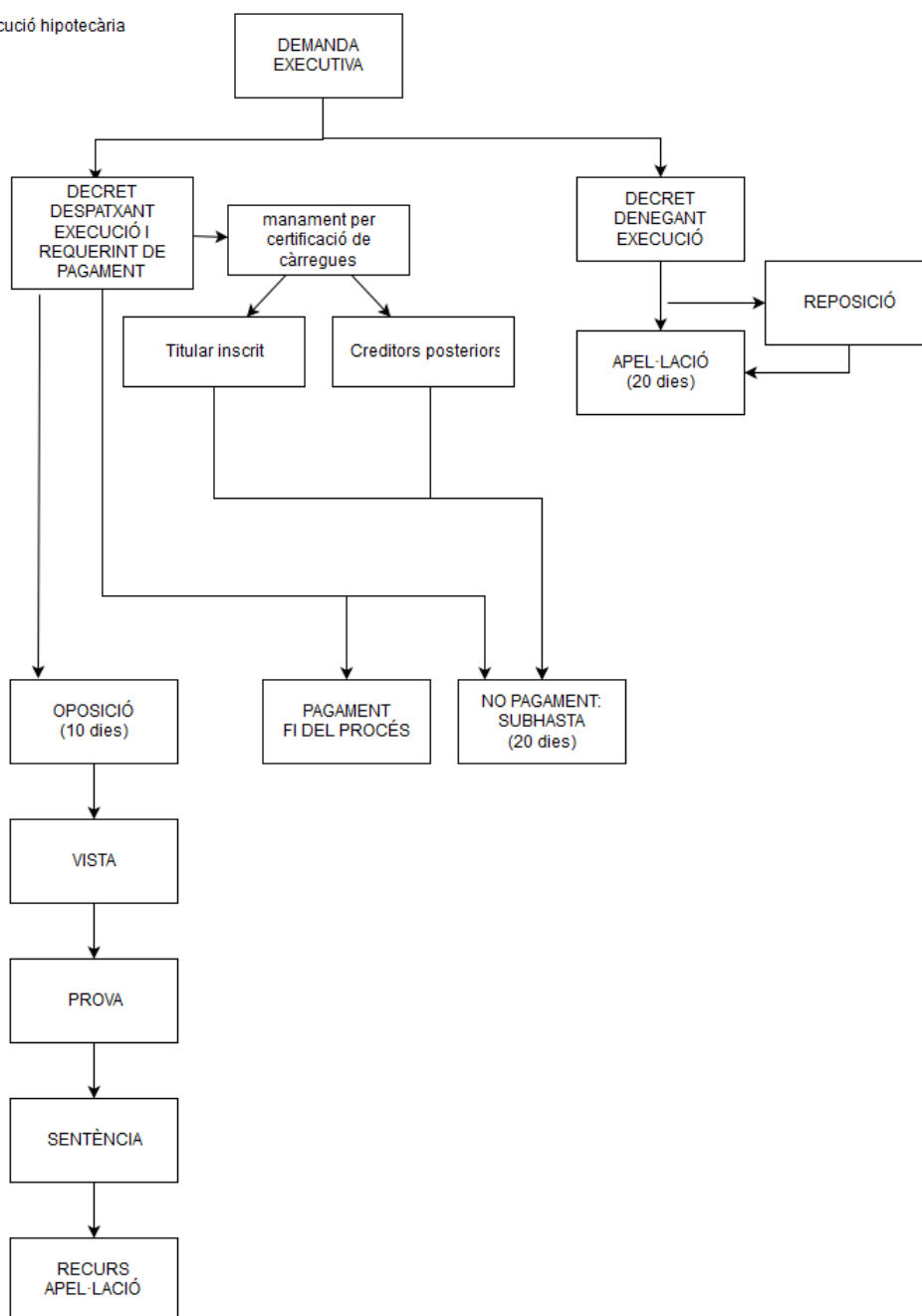
Si hi hagués excés, es disposarà a disposició dels titulars de drets posteriors inscrits sobre el bé hipotecat. I un cop satisfets, s'entregarà el romanent al propietari del bé hipotecat.

Oposició a l'execució (art. 695 LEC)

Només s'admet l'oposició de l'executat quan es fonamenti en les següents causes:

- Extinció de la garantia o de l'obligació garantida, sempre que es presenti certificació del Registre de la Propietat expressiva de la cancel·lació de la hipoteca.
- Error en la determinació de la quantitat exigible.

ESQUEMA T12.6. Execució hipotecària

[Escriba texto]

12.7. Convocatòria de subhasta

Decret de convocatòria

En el decret hauran de constar les dades essencials que el Jutjat comunicarà al Portal de Subhastes quan aquest sigui ferm, per a detectar possibles errors o omissions. Només es notifica a les parts personades (art. 645 de la LEC).

Edicte

Només es publica en el Portal de Subhastes (no s'exigeix la publicació al taulell del Jutjat). Conté les condicions generals i particulars de la subhasta i totes les dades rellevants. Pot annexar-se al Decret de convocatòria.

Alta de la subhasta

Quan el Decret de convocatòria és ferm, el Jutjat dona d'alta la subhasta a través d'un formulari mitjançant el qual s'envien de forma telemàtica les dades necessàries al Portal de Subhastes.

Pagament de la taxa

El Jutjat ha de comunicar al Procurador que s'han remès al Portal de Subhastes del BOE les dades necessàries per a publicar la subhasta i facilitar-li l'imprès d'autoliquidació de la taxa de l'anunci (model 791).

Anunci al BOE

Un cop pagada la taxa, es publica l'anunci al BOE.

Celebració de la subhasta

La celebració de la subhasta es fa a través del Portal de Subhastes:

<https://subastas.boe.es>

La subhasta s'inicia transcorregudes al menys 24 hores des de la publicació de l'anunci al BOE, i dura 20 dies naturals però pot prorrogar-se d'hora en hora fins un màxim de 24h si es fa alguna puja a l'última hora del termini. Si se suspèn per més de 15 dies hàbils, per a continuar-la cal repetir el procés d'alta.

Tema 13. La justícia cautelar

13.1. Pressupòsits de les mesures cautelars

Les activitats processals d'assegurament són totes aquelles que tenen per objecte garantir l'eficàcia dels resultats d'un procés. Dins d'aquestes activitats es troben les mesures cautelars (embargaments preventius, mesures que garanteixin l'entrega de coses, o les condemnes de fer o no fer, dipòsits de béns mobles, intervenció o administració de béns productius, inventari de béns, anotacions preventives de demanda, etc.).

Per tal que procedeixi l'adopció de mesures cautelars han de concórrer les següents circumstàncies:

1. **Perill per la demora processal / periculum in mora (art. 728.1 LEC):** Es defineix com el risc perceptible de què en el curs del procés, en cas de no adoptar-se la mesura, pugués produir-se alguna situació que impedis o dificultés l'efectivitat de la tutela que pugués atorgar-se d'una altra manera.
2. **Aparença de bon dret (art. 728.2 LEC):** L'aparença de bon dret implica que l'existència del dret o interès jurídic afirmades ha de semblar versemblant, és a dir, suficient perquè es pugui preveure que la resolució principal declararà el dret en sentit favorable al que sol·licita la mesura cautelar.
3. **Caució (art. 728.3, 732 i 737 LEC):** Excepte que expressament es disposi una altra cosa, el sol·licitant de la mesura cautelar ha de prestar caució suficient per a respondre, de manera ràpida i efectiva, dels danys i perjudicis que l'adopció de la mesura cautelar pugui causar al patrimoni del demandat. Aquesta caució té com a finalitat assegurar la reparació dels perjudicis que de la imposició i manteniment de la mesura cautelar puguin derivar-se pel demandat.

13.2. Procediment d'adopció de mesures cautelars

Les mesures cautelars se sol·liciten, ordinàriament, juntament amb la demanda principal, encara que també poden sol·licitar-se abans o després de la demanda si concorren diverses circumstàncies (veure art. 730 LEC).

Sol·licitud (art. 732 LEC)

La sol·licitud de mesures cautelars ha de formular-se per escrit, mitjançant escrit independent o, com és habitual, per mitjà d'altresí a l'escrit de demanda, presentant les dades, arguments i justificacions documentals de la concurrència dels pressupostos legalment exigits per a la seva adopció.

Tramitació amb prèvia audiència del demandat (arts. 733 a 735 LEC)

Com a regla general, la petició de mesures cautelars es tramita i proveeix amb intervenció del demandat. Rebuda la sol·licitud, el lletrat de l'Administració de Justícia mitjançant diligència dins dels 5 dies següents a la notificació de la sol·licitud al demandat, convocarà les parts a una vista, perquè actor i demandat exposin els seus arguments i proves. Acabada la vista, el tribunal ha de decidir per interlocutòria sobre la sol·licitud de mesures.

- Si acorda mesures, ha de determinar amb exactitud el seu contingut i règim. La prestació de caució és sempre prèvia a qualsevol acte de compliment de la mesura

[Escriba texto]

cautelar acordada. El tribunal ha de decidir, mitjançant providència, sobre la idoneïtat i suficiència de l'import de la caució. Contra la interlocutòria que acorda mesures cautelars pot interposar-se recurs d'apel·lació, que no té efectes suspensius.

- En el supòsit que denegui mesures, es pot formular recurs d'apel·lació, al que es dona una tramitació preferent.

Tramitació sense prèvia audiència del demandat (arts. 739 a 742 LEC)

Poden acordar-se les mesures cautelars sense la celebració de la vista i sense audiència del demandat (*inaudita part debitoris*) quan el sol·licitant acrediti raons d'urgència o que l'audiència pot comprometre el bon fi de la mesura cautelar.

L'adopció de mesures cautelars "inaudita part debitoris" és un supòsit excepcional.

Oposició a la mesura

El demandat pot formular oposició dins del termini de 20 dies després de la notificació de la interlocutòria en què s'acorden les mesures imposades *inaudita parte*. Si l'afectat per la mesura cautelar acordada deixa transcórrer aquest termini de 20 dies perdrà l'oportunitat d'oposar-se a la mateixa i únicament podrà demanar la modificació d'aquella en cas que haguessin canviat les circumstàncies sota les que es va ordenar la imposició de la mesura cautelar.

El que formuli oposició també pot oferir caució substitutòria amb l'objecte d'assegurar els efectes de l'ulterior sentència sense patir la mesura sol·licitada.

L'oposició del demandat exigeix celebració d'una vista. Celebrada la vista, el tribunal ha de decidir en forma d'interlocutòria sobre l'oposició:

- Si manté les mesures cautelars acordades, condemnarà l'opositor a les costes de l'oposició.
- Si alça les mesures cautelars, condemnarà a l'actor a les costes i al pagament dels danys i perjudicis que aquestes hagin produït.

La interlocutòria en què es decideixi sobre l'oposició és apel·lable sense efecte suspensiu.

Execució de la mesura (art. 738 LEC)

Acordada la mesura cautelar i prestada la caució, es procedeix, d'ofici, al seu immediat compliment.

Tema 14. El sistema de recursos a la jurisdicció civil

14.1. Recurs de reposició (arts. 451 a 454 LEC)

El recurs de reposició pot interposar-se en un termini de 5 dies contra (i) providències i interlocutòries no definitius, davant del mateix tribunal que va dictar la resolució recorreguda; i (ii) diligències d'ordenació i decrets no definitius, davant del propi lletrat de l'Administració de Justícia que va dictar-los.

Dipòsit per a recórrer (D.A.15a LOPJ)

Per a poder interposar el recurs és indispensable que s'acompanyi document justificatiu d'haver-se dipositat una quantitat de 25 €, que el tribunal retornarà en cas que s'estimi el recurs.

14.2. Recurs de revisió (art. 454 bis LEC)

Es permet recurs de revisió contra els decrets que posin fi al procediment o impedeixin la seva continuació, o altres que assenyali la Llei, per exemple, en què es prevegi (i) alçament de la suspensió per prejudicialitat penal (art. 41.3 LEC); (ii) interrupció i demora en el còmput de termini per concurrència de causa de força major (art. 134.2 LEC); (iii) caducitat de la instància (art. 237.2 LEC); (iv) taxació de costes (art. 244.3 LEC); (iv) que decideixi la impugnació de costes (art. 246 LEC); (v) diligència d'ordenació que ordeni donar al litigi la tramitació procedent (art. 254.1 LEC).

El recurs de revisió s'ha d'interposar en un termini de 5 dies mitjançant escrit en el que s'ha de citar la infracció en què la resolució hagués incorregut. El lletrat de l'Administració de Justícia mitjançant diligència d'ordenació admetrà el recurs concedint a les demés parts personades un termini de 5 dies per a impugnar-lo. Si no es complissin els requisits del recurs, el tribunal l'inadmetrà mitjançant providència. Contra les resolucions d'admissió o inadmissió no es pot interposar recurs.

Transcorregut el termini d'impugnació, el tribunal resoldrà sense més tràmits mitjançant interlocutòria. Contra aquesta interlocutòria només es pot interposar recurs d'apel·lació quan posi fi al procediment o s'impedeixi la seva continuació.

Dipòsit per a recórrer (art. 513 LEC)

Per a poder interposar el recurs és indispensable que s'acompanyi document justificatiu d'haver-se dipositat una quantitat de 25 €, que el tribunal retornarà en cas que s'estimi el recurs.

14.3. Recurs d'apel·lació (arts. 455 a 467 LEC)

Competència

Correspon conèixer del recurs d'apel·lació als jutjats de primera instància quan la resolució impugnada procedeixi d'un jutjat de pau del seu partit, i a les audiències provincials si la resolució recorreguda hagi estat dictada per un jutjat de primera instància, mercantil, penal...

Resolucions contra les que procedeix

Són susceptibles de recurs d'apel·lació:

- Les sentències dictades en qualsevol classe de judici excepte els verbals de quantia no superior a 3000 €.
- Les interlocutòries definitives.
- Altres interlocutòries que assenyali la Llei expressament, per exemple, en què es prevegi (i) alçament de la suspensió per prejudicialitat penal (art. 41.3 LEC); (ii) interrupció i demora en el còmput de termini per concurrència de causa de força major (art. 134.2 LEC); (iii) caducitat de la instància (art. 237.2 LEC); (iv) taxació de costes (art. 244.3 LEC); (v) que decideixi la impugnació de costes (art. 246 LEC); (vi) diligència d'ordenació que ordeni donar al litigi la tramitació procedent (art. 254.1 LEC).

Procediment

El recurs d'apel·lació s'interposa davant del tribunal que hagi dictat la resolució que s'impugni, dins d'un termini de 20 dies comptats des del dia següent a la notificació.

Si la resolució impugnada fos apel·lable, el Lletat de l'Administració de Justícia tindrà per interposat el recurs, en cas contrari ho posarà en coneixement del tribunal perquè es pronunciï sobre l'admissió. Si el tribunal entén que es compleixen els requisits d'admissió, dictarà providència tenint per interposat el recurs, en cas contrari, dictarà interlocutòria declarant la inadmissió, que serà recurrible en queixa.

Contra la resolució per la que es tingui per interposat el recurs d'apel·lació no es pot interposar recurs, però la part recorreguda pot al·legar inadmissibilitat de l'apel·lació en el tràmit d'oposició. De l'escrit d'interposició es dóna trasllat a la part apel·lada que, en un termini de 10 dies pot presentar escrit d'oposició **i/o impugnació**.

El lletrat de l'administració de justícia ha d'ordenar la remissió de l'expedient al tribunal competent per resoldre l'apel·lació, amb emplaçament de les parts. Rebut l'expedient, el tribunal ha de resoldre el que procedeixi de les proves proposades i els documents aportats. La prova es practicarà en el mateix acte de la vista, i si no és possible, amb anterioritat.

La vista se celebra conforme el previst per al judici verbal. És preceptiva quan s'hagi admès i practicat prova en segona instància, en cas contrari, serà potestativa.

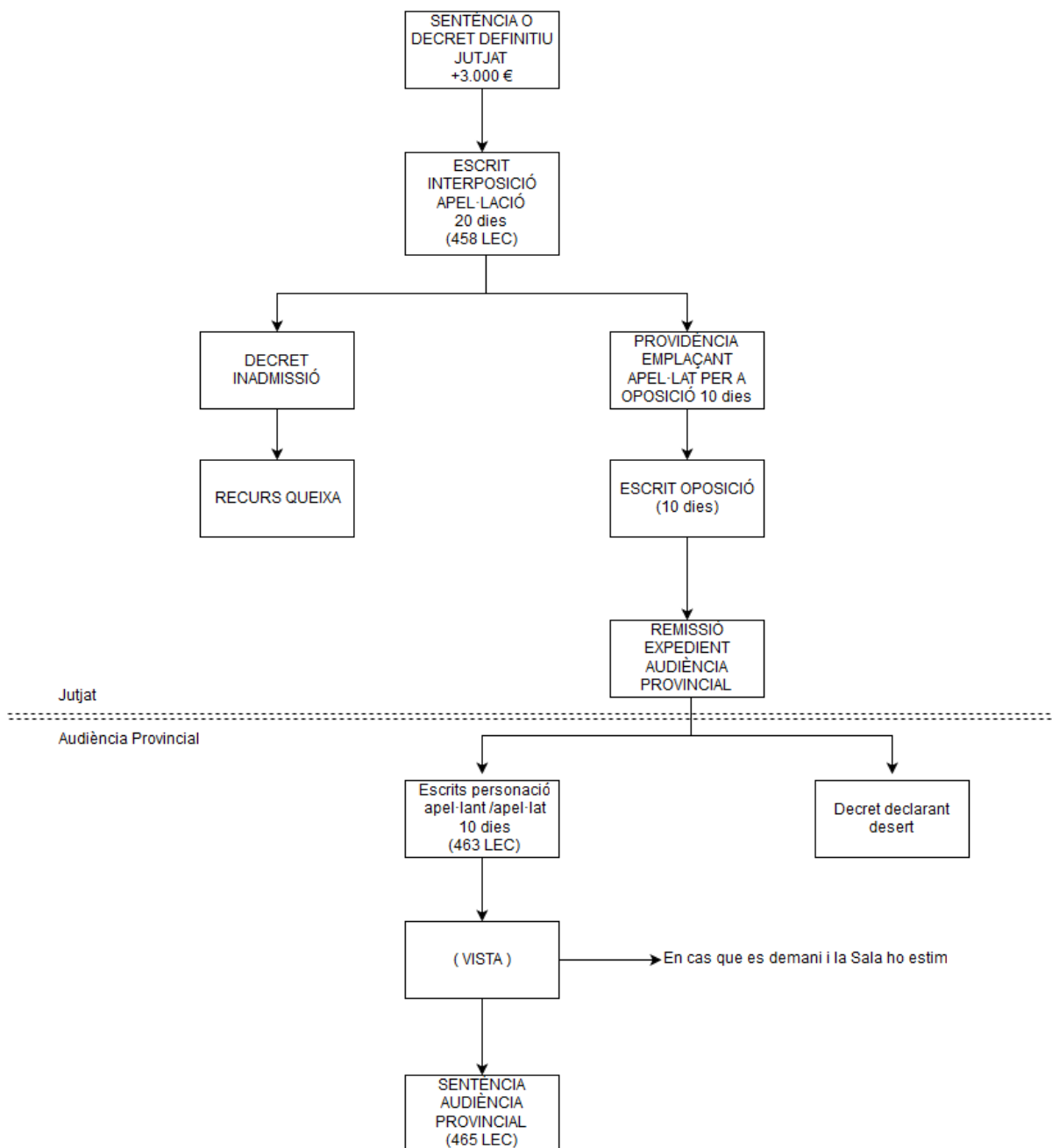
Finalment, el tribunal resol el recurs d'apel·lació, i ho fa mitjançant interlocutòria si el recurs hagués estat interposat contra una interlocutòria, o mitjançant sentència en altres casos.

[Escriba texto]

Dipòsit per a recórrer (D.A.15a LOP)

Per a poder interposar el recurs és indispensable que s'acompanyi document justificatiu d'haver-se dipositat una quantitat de 50 €, que el tribunal retornarà en cas que s'estimi el recurs.

ESQUEMA T14.3. Apel·lació

14.4. Recurs extraordinari per infracció processal (arts. 468 a 476 LEC)

Competència

La competència per a conèixer del recurs extraordinari per infracció processal s'atribueix als Tribunals Superiors de Justícia.

[Escriba texto]

Resolucions contra les que procedeix

Són susceptibles de recurs per infracció processal les sentències i les interlocutòries dictades per les Audiències Provincials, resolent recursos d'apel·lació que posin fi a la segona instància. Així, contra les sentències dictades en apel·lació procedeixen dos recursos diferents: cassació i recurs per infracció processal, si bé no poden ser exercitats simultàniament.

No obstant això, les interlocutòries definitives que dicti l'Audiència Provincial resolent un recurs d'apel·lació només seran recurribles per via de recurs extraordinari per infracció processal.

Motius

- Infracció de les normes sobre jurisdicció i competència objectiva o funcional
- Infracció de les normes processals reguladores de la sentència
- Infracció de les normes legals que regeixen els actes i garanties del procés
- Vulneració en el procés civil de drets fonamentals reconeguts a l'article 24 CE (tutela judicial efectiva)

Procediment

El recurs s'ha d'interposar en un termini de 20 dies comptats des de la notificació de la resolució que s'impugna. El lletrat de l'administració de justícia el té per interposat i ho posa en coneixement del tribunal per què es pronunciï sobre l'admissió. Si el tribunal entén que es compleixen els requisits d'admissió, dictarà providència tenint per interposat el recurs, en cas contrari, dictarà interlocutòria declarant inadmissió, que només serà recurrible en queixa.

Presentat l'escrit d'interposició, dins dels 5 dies següents, es remet tots l'expedient original a la Sala del Civil del Tribunal Suprem amb emplaçament de les parts davant seu..

Un cop rebut l'expedient pel tribunal, es passen les actuacions al magistrat ponent perquè s'instrueixi i sotmeti a la deliberació de la sala el que hagi de resoldre's sobre admissió o inadmissió.

Si s'admet total o parcialment el recurs, s'entrega còpia de l'escrit d'interposició a la part recorreguda perquè formalitzi per escrit la seva oposició en un termini de 20 dies. Seguidament, mitjançant providència la Sala ha de determinar el dia i hora per la celebració de la vista o per a la votació i fallo del recurs. La Sala dictarà sentència.

Dipòsit per a recórrer (D.A.15a LOPJ)

Per a poder interposar el recurs és indispensable que s'acompanyi document justificatiu d'haver-se dipositat una quantitat de 50 €, que el tribunal retornarà en cas que s'estimi el recurs.

14.5. Recurs de cassació

Competència (art. 478.1 LEC)

La competència per a conèixer del recurs de cassació s'atribueix a la Sala Primera –del Civil- del Tribunal Suprem. No obstant, correspon a les Sales del Civil i Penal dels TSJ quan s'impugnin resolucions dels tribunals civils amb seu a la comunitat autònoma, sempre que

[Escriba texto]

el recurs es fonamenti, exclusivament, o juntament amb altres motius, en infracció de normes de Dret civil foral o especial propi de la comunitat i quan el corresponent Estatut d'Autonomia hagi previst aquesta atribució (Catalunya, Aragó, Comunitat Valenciana, Galícia, País Vasc i Navarra).

Motius (art. 447.1 LEC)

El recurs de cassació ha de fonamentar-se, com motiu únic, en la infracció de normes de Dret substantiu, de rang constitucional o no, però no processals.

Resolucions contra les que procedeix (art. 466.1 i 477.2 LEC)

El recurs de cassació civil també restringeix considerablement el tipus de resolució impugnable en aquesta via. No només ha de tractar-se de sentències, sinó que aquestes han d'haver estat dictades en apel·lació (segona instància) per les Audiències Provincials, i a les mateixes ha de concórrer algun dels següents supòsits:

1. Quan es dictin per a la tutela judicial civil de drets fonamentals, (excepte els que versen sobre el dret a la tutela judicial efectiva de l'article 24 CE).
2. Quan la quantia de l'assumpte excedeixi de 600.000 €.
3. Quan la resolució del recurs presenti interès casacional, sempre que la quantia del procés no excedeixi de 600.000 €, o aquest hagi estat tramitat per raó de la matèria. Es considera interès casacional:
 - a. Quan la sentència recorreguda s'oposi a la doctrina jurisprudencial del TS
 - b. En cas que la sentència recorreguda resolgui punts i qüestions sobre els que existeix jurisprudència contradictòria de les Audiències Provincials
 - c. Quan s'apliquin normes que no portin més de 5 anys en vigor, sempre que no hi hagi doctrina jurisprudencial del TS
 - d. Si la sentència recorreguda s'oposa a la doctrina jurisprudencial d'un TSJ en casos en què li correspongui a aquest conèixer del recurs de cassació, o no existeixi doctrina del TSJ

Procediment (arts. 479 a 486 LEC)

El recurs s'ha d'interposar en un termini de 20 dies comptats des de la notificació de la resolució que s'impugna. El lletrat de l'administració de justícia ha de tenir-lo per interposat o posar-ho en coneixement del tribunal per què es pronunciï sobre l'admissió. Si el tribunal entén que es compleixen els requisits d'admissió, dictarà providència tenint per interposat el recurs, en cas contrari, dictarà interlocutòria declarant inadmissió, que només serà recurrible en queixa.

Un cop rebut l'expedient pel tribunal, es passen les actuacions al magistrat ponent perquè s'instrueixi i se sotmeti a deliberació de la sala el que hagi de resoldre's sobre admissió o inadmissió del recurs.

Admès el recurs de cassació, es dona trasllat de l'escrit d'interposició amb els seus documents adjunts a la part recorreguda, perquè formalitzi la seva oposició per escrit en un termini de 20 dies i manifesti si considera necessària la celebració de la vista. A l'escrit d'oposició també es poden al·legar les causes d'inadmissibilitat que es considerin existents i que no hagin estat rebutjades pel tribunal.

[Escriba texto]

En aquesta fase la Sala també ha d'examinar la seva competència per a conèixer del recurs de cassació, abans de pronunciar-se sobre l'admissibilitat del mateix. Si la Sala respectiva no es considera competent ha d'acordar, prèvia audiència de les parts per un termini de 10 dies, la remissió de les actuacions i emplaçament de les parts perquè compareguin davant la sala que s'estimi competent en un termini de 10 dies.

Transcorregut el termini anterior, presentats o no els escrits d'oposició, la sala assenyala mitjançant providència, dia i hora per a la celebració de vista o per a la votació i fallo del recurs de cassació. Finalment es dicta sentència.

Dipòsit per a recórrer (D.A.15a LOPJ)

Per a poder interposar el recurs és indispensable que s'acompanyi document justificatiu d'haver-se dipositat una quantitat de 50 €, que el tribunal retornarà en cas que s'estimi el recurs.

14.6. Recurs en interès de la llei

Resolucions contra les que procedeix (art. 490 LEC)

Pot interposar-se recurs en interès de la llei, per a la unitat de doctrina jurisprudencial, respecte de sentències que resolguin recursos extraordinaris per infracció de llei processal, quan les Sales del Civil i Penal dels TSJ sostinguin criteris discrepants sobre la interpretació de normes processals.

Legitimació (art. 491 LEC)

Poden recórrer en interès de la Llei el Ministeri Fiscal i el Defensor del Poble.

Procediment (art. 492 LEC)

Els recursos en interès de la llei han d'interposar-se en un termini d'un any des que es va dictar la sentència més moderna, directament davant la Sala del Civil del Tribunal Suprem. A l'escrit d'interposició s'hi ha d'acompanyar la documentació següent:

- Còpia certificada o testimoni de les resolucions que posin de manifest la discrepància que s'al·legui
- Certificació expedida pel Tribunal Constitucional que acrediti que, transcorregut el termini per a recórrer en empara, no s'ha interposat dit recurs contra cap de les sentències al·legades

De l'escrit d'interposició amb els seus documents annexes se'n dona trasllat als qui s'hagin personat com a parts en els processos en què hagin recaigut les sentències objecte del recurs, perquè en un termini de 20 dies puguin formular al·legacions expressant els criteris jurídics que considerin més fonamentats.

La sentència que es dicti en els recursos en interès de la llei han de respectar, en tot cas, les situacions jurídiques particulars derivades de les sentències al·legades, i quan sigui estimatòria, fixar en el fallo la doctrina jurisprudencial. En aquest cas, es publica al BOE i a partir de la seva inserció, complementa l'ordenament jurídic, vinculant a tots els jutges i tribunals.

[Escriba texto]

Dipòsit per a recórrer (D.A.15a LOPJ)

Per a poder interposar el recurs és indispensable que s'acompanyi document justificatiu d'haver-se dipositat una quantitat de 50 €, que el tribunal retornarà en cas que s'estimi el recurs.

14.7. Recurs de queixa

Resolucions contra les que procedeix

El recurs de queixa cabrà exclusivament contra les interlocutòries per les que el tribunal que hagi dictat la resolució denegui la tramitació del recurs d'apel·lació, extraordinari per infracció processal o de cassació.

Procediment (art. 495 i ss LEC)

El recurs de queixa s'interposa directament davant de l'òrgan ad quem, que és aquell a qui correspondria conèixer del recurs interposat davant de l'òrgan a quo que ha estat inadmissió abans de la remissió de l'expedient. Així, el recurs s'haurà d'interposar:

- Davant l'Audiència Provincial corresponent quan es recorri la interlocutòria d'inadmissió d'un recurs d'apel·lació.
- Davant la Sala Primera del TS quan es recorri una interlocutòria d'inadmissió d'un recurs de cassació o un recurs extraordinari per infracció processal
- Davant la Sala del Civil i Penal del TSJ corresponent, quan es recorri la interlocutòria d'inadmissió d'un recurs de cassació basat en la infracció de normes del Dret civil propi de la Comunitat Autònoma en la que el TSJ tingui la seva seu i existeixi previsió estatutària en aquest sentit.

El recurs de queixa s'interposarà davant de l'òrgan a qui correspongui resoldre el recurs no tramitat, en un termini de 10 dies des de la notificació de la resolució que denegui la tramitació d'un recurs d'apel·lació, extraordinari per infracció processal o de cassació, havent d'acompanyar-se còpia de la resolució recorreguda.

El tribunal resoldrà. Si considera ben denegada la tramitació del recurs, posarà en coneixement del tribunal corresponent perquè consti en l'expedient. Si l'estimés mal denegada, ordenarà al tribunal que continuï la tramitació. I contra la interlocutòria que resolgui el recurs de queixa no procedeix cap recurs.

Dipòsit per a recórrer (D.A.15a LOPJ)

Per a poder interposar el recurs és indispensable que s'acompanyi document justificatiu d'haver-se dipositat una quantitat de 30 €, que el tribunal retornarà en cas que s'estimi el recurs.

Tema 15. Les costes del procés

15.1. La taxació de costes

Les despeses i costes del procés, causats a instància de les parts, han de ser pagats per cada part en la mesura que es vagin produint, excepte en casos de justícia gratuïta (art. 241.1 LEC).

Es consideren despeses del procés aquelles que tinguin el seu origen directe i immediat en l'existència de dit procés (art. 241.2 LEC).

Els titulars de crèdits derivats d'actuacions processals poden reclamar-los de la part que hagi de satisfer-los sense esperar que el procés finalitzi i amb independència de l'eventual pronunciament sobre costes que recaigui (art. 241.3 LEC).

Correspon a la part que contracta la prestació de serveis el pagament dels honoraris professionals. D'aquesta forma, es permet que els professionals cobrin els seus drets i honoraris, sense perjudici que amb posterioritat es compensi la part que els hagi abonat de la contrària si s'aconsegueix condemna en costes. En concret, es preveu l'anticipació de fons a favor dels procuradors (art. 29.2 LEC).

Condemna en costes (art. 394 LEC)

En els processos declaratius, les costes de la primera instància s'imposaran a la part que hagi vist rebutjades totes les seves pretensions, excepte que el tribunal aprecii que el cas presentava seriosos dubtes de fet o de dret. Per a apreciar que el cas era jurídicament dubtós es tindrà en compte la jurisprudència recaiguda en casos similars.

Quan s'imposin les costes al litigant vençut s'estableix un límit, excepte que el tribunal declari la temeritat del litigant condemnat en costes, de manera que només estarà obligat a pagar, de la part que correspongui als advocats i altres professionals que no estiguin subjectes a aranzel o tarifa, una quantitat total que no excedeixi de la tercera part de la quantia del procés, per cadascun dels litigants que hagués obtingut tal pronunciament. A tal efecte, les pretensions inestimables es valoraran en 18.000 €, excepte que en raó de la complexitat de l'assumpte, el tribunal disposi una altra cosa.

En cas d'estimació o desestimació parcial, cada part abonarà les costes causades a la seva instància i les comunes per la meitat, a no ser que hi hagués mèrits per a imposar-les a una d'elles per haver litigat amb temeritat.

Quan a la sentència que posa fi al procés dos condemnats en costes qui tingués legalment reconegut el dret a l'assistència jurídica gratuïta, aquest quedarà obligat a pagar les causades en la seva defensa i de la part contrària si dins dels tres anys següents a l'acabament del procés vingués a millor fortuna, quedant mentrestant interrompuda la prescripció. Es presumeix que ha vingut a millor fortuna quan els seus ingressos i recursos econòmics per tots els conceptes superin el doble del mòdul previst per accedir al benefici o si s'haguessin alterat substancialment les circumstàncies i condicions tingudes en compte per a reconèixer el dret (art. 36.2 L1/1996, redacció Llei 42/2015).

Criteris per a la condemna en costes

- 1) **Criteri subjectiu de la temeritat o mala fe:** Segons aquest criteri només ha de condemnar-se en costes a una de les parts quan actua temeràriament, és a dir, quan coneix o notòriament hauria de conèixer que li manca la raó. Si no es donen aquestes circumstàncies, no ha d'existir condemna en costes, abonant cada part les que hagi ocasionat i les comunes per la meitat. Aquest sistema és l'empleat per la LJCA (art. 139).
- 2) **Criteri objectiu o del venciment:** Segons aquest criteri les coses ha de pagar-les sempre el vençut en el plet, amb independència que la seva actuació pugui qualificar-se de dolosa o culpable i tant si és el demandant que va iniciar un plet sense causa suficient com si és el demandat, que amb la seva conducta antijurídica va obligar a l'actor a iniciar el litigi. D'acord amb aquest criteri es considera que qui venç el litigi ha de veure's indemnitzat per totes les despeses que li ha ocasionat el procés. S'aplica com a regla general en els processos civils.

Regles especials

- 1) **Condemna en costes en cas d'aplanament (art. 395 LEC):**
 - a. Si es produeix l'aplanament del demandat abans de contestar la demanda, no procedeix la imposició de costes, excepte que el tribunal, raonant-ho degudament, apreciï mala fe en el demandat. S'entén que, en tot cas, hi ha mala fe si abans de presentar la demanda s'ha formulat al demandat requeriment fefaent i justificat de pagament, o si s'ha dirigit contra ell sol·licitud de conciliació o s'ha iniciat procediment de mediació.
 - b. Si l'aplanament es produeix després de la contestació de la demanda s'imposen les costes al demandat.
- 2) **Quan el procés acabi per desistiment (art. 396 LEC):**
 - a. Si el procés acaba per desistiment de l'actor, que no hagi de ser consentit pel demandat, l'actor és condemnat a les costes.
 - b. Si el desistiment és consentit pel demandat, no hi ha condemna en costes.
- 3) **Condemna en costes en seu d'apel·lació quan s'impugni la condemna o falta de condemna en costes de la primera instància (art. 397 LEC):** S'aplica la regla del venciment objectiu.
- 4) **Imposició de les costes en la mateixa apel·lació, en el recurs extraordinari per infracció processal i en cassació (art. 398 LEC):** Quan siguin desestimades totes les pretensions d'un recurs d'apel·lació, extraordinari per infracció processal i cassació, les costes del recurs s'imposaran a la part que hagi vist rebutjades totes les seves pretensions, excepte que el tribunal apreciï que el cas presentava seriosos dubtes de fet o de dret.

Titularitat del crèdit per costes

El crèdit originat per les costes és propi i específic de la part beneficiada amb les mateixes, no de l'advocat i procurador, que tenen acció per a cobrar els seus honoraris i drets de qui va contractar els seus serveis.

Conceptes a incloure (art. 241 LEC)

- 1) Honoraris de la defensa i de la representació tècnica quan siguin preceptives
- 2) Inserció d'anuncis i edictes obligatoris
- 3) Dipòsits necessaris per a la presentació de recursos

[Escriba texto]

- 4) Drets de pèrits i altres que hagin intervingut en el procés
- 5) Còpies, certificacions, notes, testimonis i documents anàlegs que s'hagin de sol·licitar conforme a la llei, excepte els que reclami el tribunal a registres i protocols públics, que seran gratuïts
- 6) Drets aranzelaris que hagin d'abonar-se com a conseqüència d'actuacions necessàries per al desenvolupament del procés
- 7) Taxa per a l'exercici de la potestat jurisdiccional

Procés de taxació en costes

Sol·licitud (art. 242 LEC)

Quan hi hagi condemna en costes, un cop que sigui ferma, s'ha de procedir a l'exacció de les mateixes pel procediment d'apremi, prèvia la seva taxació, si la part condemnada no les ha satisfet abans que la contrària sol·liciti dita taxació.

No s'exigeix la reclamació prèvia de les costes per la via extrajudicial perquè pugui practicar-se la taxació, es procedirà a l'exacció per la via d'apremi si la part condemnada no els hagués satisfet abans.

La part que demana la taxació de costes ha de presentar amb la sol·licitud els justificants d'haver satisfet les quantitats que reclami. Una vegada ferma la sentència o interlocutòria en què s'hagi imposat la condemna, els procuradors, advocats, pèrits i altres persones intervinents en el judici i que tenen algun crèdit contra les parts que hagi de ser inclòs a la taxació de costes poden presentar a l'oficina judicial minuta detallada dels seus drets i honoraris i compte detallada i justificada de les despeses que hagin supert.

Pràctica (art. 243 LEC)

En tot tipus de processos i instàncies, la taxació de costes s'ha de practicar pel lletrat de l'Administració de Justícia que hagi conegut el procés o recurs, o de l'encarregat de l'execució.

- No s'inclouen a la taxació els drets corresponents a escrits i actuacions que siguin inútils, superflus o no autoritzats per la llei, ni les partides de les minuts que no s'expressin detalladament o que es refereixin a honoraris que no s'hagin meritat en el plet.
- Tampoc s'inclouen els drets dels procuradors meritats per actuacions merament facultatives que haguessin pogut ser practicades per les oficines judicials.
- El lletrat ha de reduir l'import dels honoraris dels advocats i procuradors i altres que no estiguin subjectes a tarifa o aranzel, quan els reclamants excedeixin del límit de la tercera part del procés i no s'hagi declarat la temeritat del litigant condemnat en costes.

Trasllat a les parts i aprovació (art. 244 LEC)

Practicada la taxació, s'ha de traslladar a les parts. Una vegada acordat el trasllat no s'admet la inclusió o addició de cap altra partida, reservant a l'interessat el seu dret per a reclamar-la de qui i com correspongui.

Transcorregut el termini de 10 dies sense haver-se impugnat, el lletrat l'aprovarà mitjançant decret. Contra aquesta resolució es pot interposar recurs directe de revisió, i contra la interlocutòria resolent el recurs de revisió no es pot recórrer.

Impugnació (art. 245 LEC)

La taxació pot ser impugnada dins del termini de 10 dies concedit a les parts. A l'escrit d'impugnació han de citar-se les comptes o minutes i les partides concretes a què es refereix la discrepància i les raons. Si no es fa, no s'admetrà la impugnació a tràmit.

La inadmissió correspon al lletrat de l'Administració de Justícia, que ha de realitzar-la mitjançant decret, contra el qual només pot interposar-se recurs de reposició.

La impugnació de la taxació pot basar-se en diverses causes (art. 246 LEC):

- **Impugnació per honoraris excessius:** En aquest cas s'ha d'escoltar a l'advocat o procurador en un termini de 5 dies, si no accepta la reducció d'honoraris s'ha de passar testimoni de l'expedient o de la part del mateix que resulti necessària al col·legi professional perquè emeti informe. El lletrat de l'Administració de Justícia, a la vista de l'actuat, dictarà decret mantenint la taxació o introduirà les modificacions que estimi oportunes. Si la impugnació és totalment desestimada, s'han d'imposar les costes de l'incident a l'impugnant. Si és total o parcialment estimada, s'imposaran al professional els honoraris dels quals s'haguessin considerat excessius. Contra aquest decret es pot interposar recurs de revisió.
- **Impugnació per partides indegudes o per la no inclusió de despeses justificades:** En aquest cas s'ha de donar trasllat a l'altra part perquè en 3 dies es pronunciï sobre la inclusió o no de les partides reclamades. El lletrat de l'Administració de Justícia resoldrà en els 3 dies següents mitjançant decret. Contra aquest decret es pot interposar recurs de revisió.
- **Impugnació per honoraris indeguts i excessius:** Quan s'al·leguin ambdues causes, s'han de tramitar ambdues impugnacions simultàniament. No obstant, la resolució sobre si els honoraris són excessius queda en suspens fins que es decideixi sobre si la partida impugnada és o no deguda.

Compte del procurador (art. 34 LEC)

Quan un procurador hagi d'exigir del seu poderdant morós les quantitats que aquest li deu pels drets i despeses que hagi sofert per l'assumpte, presentarà davant del lletrat de l'Administració de Justícia del lloc en què aquest radica, compte detallat i justificat, manifestant que li són degudes i no satisfetes les quantitats que de la mateixa resulti i reclami. Per a fer efectius aquests drets no és preceptiva la intervenció d'advocat ni procurador.

Presentat el compte, el lletrat de l'Administració de Justícia ha de reclamar al poderdant perquè pagui dita suma, amb les costes, o impugni el compte, en un termini de 10 dies, advertint l'apremi sobre el mateix en cas que no pagui ni impugni.

- Així doncs, si en aquest termini el poderdant no formula oposició, es segueix el procediment d'apremi per la quantitat a la què ascendeix el compte.
- Si el poderdant formula oposició en un termini de 10 dies, es dicta decret, previ audiència al procurador per 3 dies i previ examen del compte i la documentació, i

[Escriba texto]

determinant la quantitat que hagi de satisfer-se al procurador. Si no es realitza el pagament dins dels 5 dies següents a la notificació, se segueix igualment procediment d'apremi.

15.2. La justícia gratuïta

L'assistència jurídica gratuïta és el sistema que regeix per a assegurar que la justícia sigui gratuïta per als qui acreditin que no disposen de mitjans econòmics suficients (art. 119 CE).

Als qui se'ls reconegui aquests dret podran comptar amb advocat i procurador, els honoraris dels quals pagarà l'Administració. Tampoc hauran de pagar el cost dels pèrits, ni de les restants despeses que el procés judicial produeixi.

Els Serveis d'Orientació Jurídica dels Col·legis professionals presten assessorament als possibles interessats en sol·licitar que els sigui reconegut aquest dret.

Actualment es troba regulada a la Llei 1/1996, de 10 de Gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta.

15.3. L'aranzel

D'acord amb l'article 242.4 LEC, es regularan amb subjecció a l'aranzel els drets dels procuradors.

Així doncs, l'aranzel marca el model de preus dels procuradors, establint un import en funció de determinats criteris com l'àmbit de l'afer, la seva quantia, o bé la realització de determinades actuacions dins del procediment.

Actualment es troben regulats al Reial Decret 1373/2003, de 7 de novembre, pel qual s'aprova l'aranzel de drets dels procuradors dels tribunals.

15.4. Les taxes

La taxa judicial és un impost que té com a fet imposable l'exercici de la potestat jurisdiccional, a instància de part, a l'ordre civil mitjançant la realització dels actes processals de la interposició de la demanda en tota classe de processos declaratius i d'execució i en els corresponents recursos d'apel·lació i cassació. El subjecte passiu és qui promou l'exercici de la potestat jurisdiccional. Solament són exigibles a les persones jurídiques.

S'estableixen una sèrie d'exempcions subjectives i objectives, entre les que destaquen persones físiques i entitats total o parcialment exemptes de l'impost de societats, o bé la bonificació d'un 25% per presentació telemàtica.

Actualment es regula la taxa estatal a la Llei 10/2012, de 20 de novembre, i la taxa autonòmica al Decret Llei 1/2014, de 3 de juny, pel qual es modifica el Text Refós de la Llei de Taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 3/2008, de 25 de juny.

La Sentència del Tribunal Constitucional de 21 de juliol de 2016, BOE 15/08/16 declara la nul·litat de la quota variable i de les següents quotes fixes:

[Escriba texto]

ORDRE CIVIL:

- .- Recurs d'apel·lació de Sentències
- .- Recurs extraordinari de cassació i per infracció processal

ORDRE CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU:

- .- Procediment Abreujat
- .- Procediment Ordinari
- .- Recurs d'apel·lació
- .- Recurs de cassació

ORDRE SOCIAL:

- .- Recurs de suplicació
- .- Recurs de cassació

PART PRACTICA: NOTIFICACIONS, DEMANDES I ESCRITS

1.- Recepció de notificacions i presentació d'escrits:

- 1.1 LexNet. És un sistema sòlid i segur de comunicacions electròniques desenvolupat pel Ministeri de Justícia, basat en un sistema de correu electrònic que permet la comunicació bidireccional de les oficines judicials amb els diferents operadors jurídics, facilitant tant la presentació d'escrits com l'enviament de notificacions certificades.
- 1.2 Recepció de notificacions/comunicacions a través del Col·legi de Procuradors. Els Jutjats podran rebre en paper totes aquelles comunicacions que no adjuntin documentació original o les remeses per Jutjats que no ho puguin fer-ho pel sistema LexNet. La competència organitzativa correspon al Consell de Col·legis de Procuradors. Totes les comunicacions s'entregaran en les dependències col·legials i els diferents Col·legis faran constar la data d'entrega de la documentació corresponen al acta de notificació, distingint entre la data de recepció, que serà la del dia següent a la seva entrega efectiva, i la data defectes de notificació, que serà la del dia següent a la data que consta a la diligència de recepció.
- 1.3 Els procuradors tenen l'obligació de notificar-se diàriament, tant a través del sistema LexNet com el de paper organitzat pel Col·legi, per tant, ha d'acudir diàriament a la sala de notificacions de tots els partits en que exerceixi la professió.

2.- Presentació de demandes

Excepcionalment les demandes podran presentar-se en paper. En aquest cas, la demanda haurà d'anar signada per l'advocat i el procurador, adjuntar l'escriptura de poder (si n hi ha) i tota la documentació, amb tantes còpies com parts contràries.

Des de l'implantació del sistema ejusticia.cat, en que es definia el marc de col·laboració tècnica, organitzativa i procedimental necessària per presentar demandes per via telemàtica, les demandes s'han de presentar en format electrònic. Aquest sistema permet lliurar tant l'escrit inicial de demanda o de contestació, com els documents digitalitzats que s'hi annexen.

Per fer ús d'aquest sistema cal disposar de signatura electrònica i constar d'alta en el sistema informàtic de l'administració de Justícia de Catalunya.

Les demandes seran enviades pel procurador en forma telemàtica al Deganat, qui efectuarà el registre i repartiment en la mateixa data de la presentació de la demanda telemàtica. El procurador haurà de rebre tres missatges (pel canal escollit: sms o correu electrònic):

- 1) Acceptació de la sol·licitud i NIG corresponent

[Escriba texto]

- 2) Repartiment al Jutjat de destinació
- 3) Recuperació per part del Jutjat competent de la demanda repartida, amb expressió del número de l'assumpte i secció que s'encarregarà de la tramitació.

A partir del moment de la recuperació informàtica de la demanda per l'òrgan judicial competent, el procurador dintre dels tres dies següents a la recepció de l'avís que l'informa del Jutjat, número de procediment i secció, presentarà davant del Jutjat corresponent, les còpies de la demanda.

3.- Redacció i preparació d'escrits dirigits al Jutjat

A tot escrit dirigit al Jutjat, amb independència de la forma de presentació, hi ha de constar de forma imprescindible la identificació del Jutjat al que es dirigeix i el número d'actuacions, amb indicació del tipus de procediment.

Tot escrit s'ha de presentar en nom del Procurador, fent constar també el nom del seu representat i el de la part contrària, dividint-se en tres paràgrafs:

- .- Encapçalament
- .- Cos
- .- Petició (Suplico / Demano)

És important que el contingut de l'escrit sigui clar i respectuós.